

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL VII, NR. 73

Julie 2005

"Dacă Tăriceanu rămâne VOM BOICOTA NOUL AN ȘCOLAR!"

Este posibil ca profesorii nemțeni să nu participe la deschiderea oficială a noului an școlar, 2005-2006, dacă Guvernul Tăriceanu nu-și va da demisia între timp. "Ne vom ralia la boicotarea noului an școlar, numai în condițiile în care va rămâne la putere actuala guvernare, cea condusă de premierul Călin Popescu Tăriceanu. Dacă acest guvern

va demisiona și vom avea un guvern interimar probabil că vom reanaliza situația și vom lua o nouă decizie în funcție de evoluția evenimentelor", a precizat prof. Florin Florescu, președintele Filialei Neamț a Federației Sindicatului Liber Învățământ.

Decizia sindicalistilor nemțeni a fost luată în ședința Biroului Executiv Județean al FSLI Neamț din 18 iulie a.c., după ce săptămîna trecută birourile operative ale Federației Sindicatelor Libere din Învățământ și Federației

Sindicatelor din Învățământ "Spiru Haret", întrunite în ședință extraordinară au hotărît "neparticiparea la deschiderea noului an școlar, în data de 12 septembrie 2005".

Într-un comunicat de presă semnat de președintele FSLI, Aurel Cornea și președintele FSÎ "Spiru Haret", Gheorghe Isvoranu, sînt precizate motivele ce au stat la baza acestei decizii: "Deși și-au exprimat de nenumărate ori intenția ca întreaga societate românească «să trăiască

bine», dînd dovadă de cinism, inabilitate și iresponsabilitate politică, actualii guvernanți au avut grijă ca, imediat după cîștigarea alegerilor, să-și mărească substanțial propriile venituri prin majorarea salariilor și introducerea cotei unice de impozitare, în timp ce personalul didactic a fost singura categorie socială exclusă de la indexarea salariilor pentru anul 2005".

Angela TRĂISTARIU

NĂDRAGII EUROPENI

Tiptil, tiptil a trecut și anul școlar 2004/2005. Nu fără peripeții. Mă refer la rezultatele cu bucluc de la testările naționale și bacalaureat. După 15 ani de reformă continuă, școala românească și-a schimbat înfățișarea. S-a modit, și-a tras nădragii europeni. Mai clar? Au apărut manualele alternative olecută controversate și cîntate. S-au inițiat cursuri de formatori, de ucenici, de corifei ai schimbării, de lăutari competenți în organizarea unor spectacole dedicate politicienilor care tupești cum sunt, ne spun că economia României "duduie". Că nu se simte „duduiala” în viața cadrelor didactice, e altă gîscă.

Ce noutăți s-au mai introdus în școală românească? S-au inițiat programe fistichii

de atestare a cadrelor didactice, uitate imediat. Puștani de la liceu i-au notat pe profesori pe internet. Evident la mișto. S-au propus noi criterii de notare la clasa a VIII-a, un experiment extraordinar care a...eșuat rapid. Dascălii de prestigiu pretind că vocabula "reformă" a fost compromisă. Argumentele lor? Zdrobitoare. Beton.

Să ne oprim o țără la examenul de la sfîrșitul perioadei gimnaziale. "Geniul" reformatorilor în această problemă a fost colosal. La început, examenul de admitere în liceu a devenit "de capacitate", apoi "teste naționale" deși nu se deosebesc decât prin denumire. Pentru la anu' încă nu se știe cum se va numi, dacă va mai exista acest examen. Înscrierea candidaților la liceu cu ajutorul calculatorului a generat mii de erori. Sistemul a pus pe drumuri numeroși părinți și copii iar

domnii de la Serviciul Național de Evaluare și Examinare se dau zmei. Sunt foarte încântați. Exact ca românii care vor cumpăra portofele pentru leii grei, cu 12 euroi bucata. Dacă nu se termina anul școlar iluștrii reformatori din M.E.C, aveau de gînd să clasifice școlile cu stele, ca în sistemul hotelier actual. Bine că a venit vacanța mare!

Băjbăielile penibile semnalate sumar mai la deal mă determină să afirm că oamenii de decizie acționează mai mult pentru deteriorarea nivelului instructiv-educativ și nu pentru optimizarea lui. Școala românească rămîne tot pe nisipuri mișcătoare. Nădragii europeni nu ni se potrivesc, deocamdată, în schimb itării Domnului Trandafir ne vin perfect. Păreerea mea.

Dumitru RUSU

Doamnei profesoare, cu dragoste

O dată ajunsă între "oamenii mari", responsabili, "cu carte", aproape de punctul de miră al vieții, mă uit uneori înapoi, din nostalgia temperaturii sau pur și simplu din vîltoarea circumstanțelor. Mă agăț de o amintire, de o epocă, de o bibliotecă interioară, de un etaj a ceea ce sunt astăzi. Uneori mă opresc și aș rămîne mereu în acel punct: sunt amintiri de un galben luminos, de o limpezime fără preț, pe care le-aș retrăi cu nesaț, căci stau sub semnul Soarelui. Și cum altfel aș putea să identific aceste epoci decît prin oamenii pe care am avut binecuvîntata șansă să-i cunosc. Excepționali, aleși, unici.

Elena Florescu este pentru mine una din acele figuri care dau o aură singulară copilăriei, unor ani esențiali. Un Dascăl din cei rari, un Om în fața căruia mă așez din vreme în vreme, fie și imaginar, fiindcă am nevoie reală de a-mi organiza sertarele minții, confuziile și nedumeririle.

Doamna Florescu aparține aceluia "Acasă" neprețuit, imaginea ei sprintînd pe drumul spre școală îmi transmite încă foia de care aveam nevoie copil fiind. Tonusul său ireproșabil, verticalul caracterului, eleganța cu care își cunoaște elevii, intuiția cu care ne "citea" pe fiecare, tactul de a ne sprijini ca pe niște răsaduri sunt pentru mine un reper imnobil.

O admir pentru forma matematică de a transmite limba română, pentru simțul său- prin excelență latin- de a face înțelesă gramatica, pen-

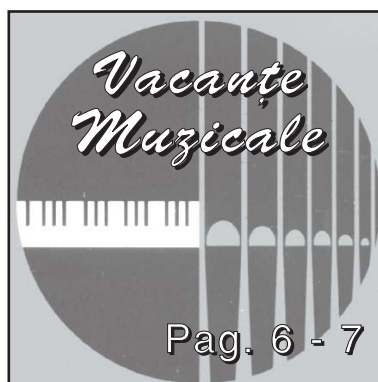
tru acuratețea stilului de dascăl.

O admir pentru forța interioară de a urma drumul drept, de a nu se lăsa doborîită de circumstanțe uneori suprarealiste: Elena Florescu e mereu aceeași în fața clasei, într-o seară de iarnă a lui '87, rămas fără curent electric, sau într-o clasă de elevi în 2005, în care 80 la sută dintre ei au rămas "orfani", cu mamele departe, fără reper afectiv acasă. Figura ei respiră mereu echilibrul, siguranța, sentimentul lucrului bine făcut. Dovadă sunt acum aceste decenii de meserie lăsate în urmă, în educația fiecăruia dintre elevii săi.

O admir și pentru stilul său inimitabil de a păstra aparent distanța, cînd de fapt se apropie

sensibil de fiecare elev, cunoaște istoria umană a oricărei promoții trecute prin mîinile sale, simte pulsațiile umilului nostru cartier ca nimeni altcineva, căci părinții de astăzi i-au fost la rîndul lor elevi, în bună tradiție a continuității.

Paula SOPINCEAN
(Continuare în pag. 3)

10 ÎNTREBĂRI PENTRU UN PROFESIONIST

Interviu cu doamna profesor Luminița Georgeta Vîrlan - Inspector Școlar General Adjunct al Inspectoratului Școlar al Județului Neamț

D. V. - D-na Inspector General, ați fost în anul 2005 șefa BAC-ului din județul Neamț.

L.V. - Președinta Comisiei Județene de Bacalaureat.

D.V. - Dați-ne, vă rog, câteva date clare și distincte.

L.V. - Cîteva date clare și distincte înseamnă în primul rînd cifre, dar, gîndesc, ele trebuie interpretate calitativ. Am pornit "la drum" cu 4014 candidați, s-au prezentat 3986 și au trecut "linia de sosire" 3589. Procentul de promovabilitate la nivelul județului a depășit, după contestații, pragul de 90%, ceea ce reprezintă un procent onorant atît pentru elevi, cît și pentru colegii care au pregătît candidații. Deocamdată aș dori să-i asigur pe toți cei care au fost implicați într-un fel sau altul în organizarea, desfășurarea și susținerea BAC-ului că știu, ca și domniile lor, ceea ce ne-a învățat în Lecția de chimie - William Faulkner: adevărul nu se confundă întotdeauna cu dreptatea.

D.V. - Cât mai sunteți dispusă să sacrificați din viața dumneavoastră personală în favoarea vieții publice, a carierei școlare și politice (sunteți, pentru cine nu știe și președinta Organizației de Femei din Partidul Democrat). Nu-i un preț prea mare?

L.V. - Răspunsul e greu, fiindcă nu doresc să-l improvizez, nu doresc să trișez, să „comit" teorii sau divagații romantice. Dacă ar fi să mă raportez la imediatul cotidian aș răspunde limpede - da, prețul e prea mare. Pe de altă parte, recunosc că am momente de euforie în care cred că acest „efort" poate fi interpretat drept semnul onestității unui om care s-a „înhamat" și care încearcă să-și dedice viața nu neapărat „amintirilor", cît mai ales „proiectelor".

D.V. - Cu intenția mărturisită de a umaniza un pic acest interviu, care se petrece totuși în vacanța de vară, vă invit să chestionați ca următoarele întrebări să fie selecții din celebrul Chestionar Proust.

Principalele trăsături pe care le apreciați la un bărbat?

L.V. - În primul rînd „croatia" și „călcătura", felul în care își asumă „semnele masculinității"; iar aceste semne s-ar traduce într-o scară de valori personală prin: simțul demnității, al anvergurii proprii, al onorabilității.

D.V. - Dar la o femeie?

L.V. - Mă bucur că operați această distincție între genuri; mă sperie acum moda „unisex" care încearcă să ne „elimine" într-un anumit fel și pe unii, și pe alții.

În consecință, primul lucru pe care îl apreciez la o femeie e forța cu care poate trăi într-o simultaneitate uluitoare de gînduri și evident, acțiuni.

D.V. - Ce prețuți mai mult la prietenii dumneavoastră?

L.V. - Ridurile de nesomn, loialitatea, puterea de a mă judeca onest.

D.V. - Principalele defecte pe care le recunoașteți?

L.V. - Fumatul, modul neproductiv - pentru mine - de a „pierde timpul".

D.V. - Îndeletnicirea preferată?

L.V. - Cititul.

D.V. - Care sunt greșelile ce vă inspiră cea mai mare indulgență?

L.V. - Cele comise din prea mare sfială.

D.V. - Care-i fericirea visată?

L.V. - Armonia cu mine și cu anturajul oamenilor „frumoși".

D.V. - Ca unei nepoate de preot ortodox, mi se pare firesc să închei făcându-vă o urare creștină: Să fii iubită și să vă dea Dumnezeu sănătate și inimă bună!

L.V. - Doamne-ajută!

A consemnat prof. Dumitrița VASILCA
Liceul de Artă „Victor Brauner" Piatra Neamț

DOUĂ REMEMORĂRI ÎN FOSTUL ȚINUT AL ROMANULUI:

PANAINTE DONICI ȘI DIMITRIE DRĂGHICI

Pe șoseaua E 85, la intersecția drumurilor Roman - Vaslui și Roman - Piatra - Neamț, trecătorii sunt atrași de silueta zveltă a unei biserici. Este biserica cu hramurile Pogorârea Sf. Duh și Sf. Treime din satul Horia, județul Neamț (fostul sat Elisabeta Doamna). Construită în 1894 și sfințită în 1896, această biserică este ctitoria lui PANAINTE DONICI, inginer absolvent al Școlii Politehnice de drumuri și poduri din Paris, unde s-a aflat din anul 1849, după ce învățase la Academia Mihăileană din Iași.

Încă de la reînființarea Societății Culturale Miron Costin (1990), această organizație non-guvernamentală a inclus între rememorările oamenilor de seamă din ținutul Romanului și personalitatea lui Panainte Donici. În anii 1994 - 1996, la centenarele construirii și sfințirii bi-

sericii din Horia, împreună cu preotul paroh, Pătrăuceanu, societatea a organizat o amplă manifestare.

La 3 iulie 2005, societatea amintită, împreună cu preoții bisericii, a realizat rememorarea determinată de împlinirea a 180 de ani de la nașterea și, respectiv, o sută de ani de la moartea ctitorului Panainte Donici. Cu ajutorul inginerului C. Murariu, vechi membru al societății, a fost realizat și amplasat în biserică un panou ce va putea fi folosit ca ghid de către vizitatorii bisericii, care pot afla toate demnitățile deținute de P. Donici: ministru al agriculturii, comerțului și lucrărilor publice (1859-1862 și în timpul domniei lui Carol I), comandant al primului batalion de geniu (1859-1862) ș.a.m.d. Următorul rând ne prezintă fotografiile realizate de directorul Societății Culturale Miron Costin, regretatul profesor Cedric Măgirescu, fotografii care înfățișează imaginea mormântului ctitorului și al bunicului său, Dimitrie Drăghici, pre-

cum și inscripțiile funerare. Pe ultimul rând al panoului sunt transpuse fotografiile din București (realizate de prof. univ.dr. Carmen Diaconescu, originară din Roman) care înfățișează Monumentul geniului - Leul și statuia lui Panainte Donici.

Profesoara Daniela Mătășaru, vice-președinte al societății amintite, a prezentat perioada de după 1870 a lui Donici, când retras la moșia din Giurgeni a bunicului său după mamă, a ctitorit biserica din Elisabeta Doamna, iar în 1896 a tipărit „Orologiul, adică Calendarul perpetuu cu Pascalia ori Data Pascilor pe o perioadă de 532 de ani, adică până în 2416”. La p. 699 a Orologiului se menționează: „Autorul acestei Pascalii este D. Panainte Donici, Șef Inginer și fost ministru de lucrări publice, carele a zidit cu a sa cheltuielă și frumoasa biserică Sf. Treime din comuna Elisabeta Doamna de lângă Roman, corectând Pascalia aceasta, care s-a publicat și în prima ediție a

Orologiului Mare”. Un exemplar cu dedicație și cu mulțumirile editurii se află în biserica din Valea Ursului, lângă zidurile căreia se găsesc mormintele lui Panainte Donici și Dimitrie Drăghici, postelnicul. Iată și inscripțiile de pe cele două pietre funerare: „Aici repauzează corpul defunctului Panainte Donici, fost proprietar al moșiei Valea Ursului, fost ministru al agriculturii, comerțului și lucrărilor publice - sub domnitorul Carol I - mare donator al spitalului Drăghici din Vaslui - fiu al lui Miron Donici și al Paraschivei Donici, născută Drăghici - decedat la 13 iulie anul 1905 - în etate de 80 de ani”. În continuare, reproducem inscripția de pe mormântul lui Dimitrie Drăghici: „Sub această piatră zace marele postelnic Dimitrie Drăghici care a întemeiat satele Giurgeni și Valea Ursului, pe a sa proprietate, zidind și biserica din acest sat - fost și fondatorul spitalului Drăghici din Vaslui - decedat la 24 martie 1864 - în etate de 84 de ani”.

reproducând amintirile mamei sale, Tina Giosanu, vecină în satul Porcești (azi Moldoveni) cu descendenți din familia Donici. Înainte de a muri, Panainte Donici a mai ajutat bănește pe numeroșii nepoți și strănepoți ai săi din satul în care el s-a născut acum 180 de ani.

Partea a doua a acestor rememorări s-a desfășurat duminică, 17 iulie 2005 la Valea Ursului, unul din cele două sate înființate de marele postelnic DIMITRIE DRĂGHICI. Societatea Culturală Miron Costin este sprijinită acolo de un fiu al acestui sat, inginerul Ștefan Michiu, și soția acestuia, profesoara Gabriela Michiu. Atât președinta cât și vicepreședinta societății vor face comunicări asemănătoare cu cele din Horia, insistând mai mult asupra vieții și realizărilor marelui postelnic Dimitrie Drăghici (de la a cărei naștere se împlinesc 225 de ani) și asupra continuării lor de către nepotul său, Panainte Donici. Cu acest prilej este programată și sfințirea unei plăci memoriale realizate cu sprijinul autorităților locale.

Prof. Roxana CIUȘTEA
Director al Școlii cu clasa I-VIII
nr. 1 Roman

Despre ipostaza de donator a lui Panainte Donici a vorbit președinta Societății Culturale Miron Costin, profesoara Ecaterina Măgirescu,

EDUCAȚIA, ÎNTRE ORDINE ȘI CONFLICT

Școala românească se confruntă cu noi probleme generate de schimbările sociale și politice din ultima perioadă. Ca o reacție la aceste schimbări se constată o creștere a abandonului școlar, a absenteismului în toate ciclurile de învățământ, a comportamentelor neadecvate, o creștere a elevilor aflați în conflict cu școala și cu tot ceea ce înseamnă norme sociale- aspecte ce conduc la imposibilitatea integrării în lumea adevărată, o lume a muncii, o lume a recompensei, o lume a regulilor și a vieții sociale.

Dacă luăm în considerare prima perspectivă- a ORDINII- putem spune că cea mai reușită, cel mai remarcabil aspect al societății este faptul că am dobândit abilitatea de a trăi și a munci împreună, ne-am format aceste abilități care stau la baza solidarității sociale în raport de pregătirea fiecăruia și de aportul adus la bunul mers al vieții sociale.

Școala românească trebuie să poată asigura șanse egale și reale de dezvoltare tuturor copiilor indiferent unde s-ar afla

aceștia, trebuie să găsească acele soluții și modalități de acțiune care să poată scoată în evidență potențialul tuturor copiilor pentru a-i abilita cu acele cunoștințe, priceperi și deprinderi, să fie apt de a intra în competiție pentru resurse cu oricine, să devină cu adevărat cetățean european. Dar pentru aceasta trebuie ca recunoașterea competențelor dobândite în școală să fie făcută pe piața muncii care devine din ce în ce mai complexă și tinde să se globalizeze. E un motiv în plus ca școala să fie susținută- nu doar în sens declarativ pentru ca această instituție să-și poată juca cu profesionalism rolul de arbitru în formarea valorilor printr-o evaluare corectă a copiilor și tinerilor.

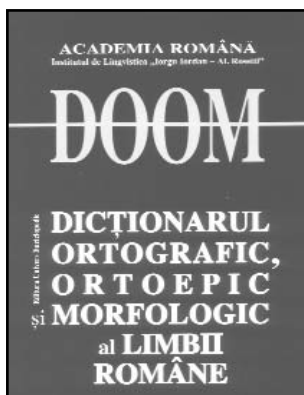
În concluzie- sistemul de învățământ, școala românească, nu trebuie să mai fie "mama tuturor răniților", cine nu încapă în altă parte este bun pentru a preda copiilor. Corpul profesoral trebuie să devină un corp al elitelor. Cheia succesului devine omul, formatorul, profesorul.

Director, Benone DAMIAN

Șc. Specială Roman

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

române. DOOM2 este cea de a doua ediție "integral revizuită și substanțial adăugită a DICȚIONARULUI ORTOGRAFIC, ORTOEPIC ȘI MORFOLOGIC al LIMBII ROMÂNE apărut în 1982", după cum aflăm dintr-o "notă asupra ediției". Tot de aici mai aflăm că ideea reluării ediției din 1982 aparține acad. Eugen Simion, președintele Academiei Române, care semnează și un "cuvânt înainte" în care își exprimă credința că această lucrare "va fi utilizată de aici înainte ca unică sursă pentru aplicarea corectă a normelor academice în domeniul ortografiei limbii române". Trebuie să precizăm că DOOM2 -ul apare sub egida Academiei Române, ca lucrare elaborată, în cadrul Institutului de Lingvistică "Iorgu Iordan- Al. Rosetti" din București, de către

un colectiv de cercetătoare coordonat de Ioana Vintilă-Rădulescu și "este destinat tuturor celor care vor să se exprime corect (adică în conformitate cu normele lingvistice

vizuală, traducătorii, specialiști din diverse domenii etc."

O întrebare care se poate formula în mod firesc ar fi: ce aduce nou DOOM2 -ul (Editura Univers Enciclopedic, 2005)

Semnal editorial

DOOM 2

și literare actuale), în scris și oral și să contribuie la cultivarea limbii române (la semnalarea și îndreptarea greșelilor de limbă) sau să o studieze sub aspectele menționate în titlu- elevii, studenții, profesorii, autorii de manuale, profesioniștii din edituri și din presa scrisă și audio-

față de DOOM1- ul (Editura Academiei RSR, 1982)? Un răspuns complet la această întrebare ar necesita un spațiu de câteva pagini de revistă și nu știm dacă un răspuns de asemenea dimensiuni ar fi foarte util chiar și celor foarte interesați. În cele ce urmează, aducem la cunoștința celor care

încă nu au aflat, existența în librării a acestui instrument și adresăm un îndemn: acest dicționar să aibă un loc permanent pe masa de lucru a tuturor celor care au chiar și cele mai mici îndoieli asupra corectitudinii unei forme de plural, de modul de pronunțare sau ortografiere de unui cuvânt și, în acest sens, să dăm câteva exemple: coperte sau coperti? sau ambele forme? chipie sau chipiuri? sau ambele forme? chibrite sau chibrituri? (el) așeza sau așază? (el) copie sau copiază? motto sau moto? Consultați DOOM2-ul și veți afla forma/ formele corecte. Trebuie să facem precizarea că autoarele DOOM-ului 2 au preluat în cea mai mare parte lexicul cuprins în ediția din 1982, precum și aspectele referitoare la principalele informații de ordin ortografic,

ortoepic și morfologic, aducând și o serie de noutăți în legătură cu unele modificări în "normarea unor cuvinte", făcând precizarea unor soluții pentru adaptarea unor împrumuturi din alte limbi, majoritatea din limba engleză (cu precizarea că includerea în DOOM2 "nu trebuie interpretată ca o recomandare a tuturor acestora"), și multe altele, toate în virtutea unor principii cunoscute de specialiștii în domeniu, ca acela conform căruia "norma lingvistică e convențională și modificabilă în timp", iar de aici, precizarea că dicționarul este o reflectare a tendințelor actuale din limba cultă, revenindu-se la scrierea etimologică acolo unde formele recomandate în ediția I nu s-au

Ioan CIURDEA
(Continuare în pag 3)

□ Dezamăgire la testele naționale

Răsfățată, în ultimii ani, cu rezultate dintre cele mai bune, care au situat județul pe locuri fruntașe, școala nemțeană a trăit o mare decepție după încheierea testelor naționale din 2005. În Neamț, procentul de promovabilitate, înainte de contestații, a fost de numai 63,57 la sută. Rezultatul nu ar fi trebuit să constituie o surpriză, în condițiile în care, la simularea din primăvară, promovaseră examenul 62 la sută dintre candidați. Spre deosebire de 2004, însă, procentul celor care au obținut minim 5 la testele naționale a fost cu 23 la sută mai mic.

În județul Neamț, cele mai bune rezultate s-au înregistrat în centrele de evaluare de la Piatra Neamț, unde procentul de promovare a fost între 64,44 și 70,42 la sută. La polul opus se situează Romanul, unde promovabilitatea a fost de 52,92 la sută, cu cinci procente mai slabă decât la Bicaz. La Tg. Neamț, procentul de promovare a fost de 70 la sută.

"Intr-un fel, acest procent de promovabilitate reflectă nivelul de pregătire al absolvenților de gimnaziu din județ și se apropie de cel de la simularea din primăvară. Ne așteptam, totuși, să crească mai mult, pentru că pregătirea este mai intensă și mai serioasă înaintea examenelor, dar nu s-a întâmplat așa. Cred că va trebui luată o decizie la nivel național pentru că nu se vor completa toate clasele rezervate învățământului liceal. Numărul locurilor este mult mai mare decât cel al candidaților care au promovat testele naționale", a declarat, la aflarea primelor rezultate, prof. Maria Rusu, inspector școlar general adjuncț.

După rezolvarea contestațiilor, încă 150 de candidați au fost declarați promovați la testele naționale. Chiar și așa, au rămas foarte multe locuri neocupate în învățământul liceal, care ar putea fi transferate către școlile de arte și meserii, pentru a fi cuprinși și elevii care nu au trecut examenul.

Surprizele neplăcute ale testelor naționale nu s-au încheiat, însă, odată cu afișarea rezultatelor finale. Dintre cei 4164 de absolvenți care au promovat examenul, numai 3764 s-au înscris la admiterea computerizată, deși aveau asigurată intrarea la un liceu. Astfel, Neamțul pierde încă zece clase de liceu, pe lângă cele neocupate din cauza promovabilității mici înregistrate la testele naționale.

În total, la sfârșitul primei etape a admiterii computerizate, au rămas neocupate 3000 de locuri pentru clasa a IX-a, din care 673 la liceu. Cele mai multe sînt la Grupul Școlar de Materiale de Construcții Roman (163) și Colegiul Tehnic Danubiana (101). Spre deosebire de anii precedenți, au rămas locuri pînă și la licee de prestigiu, cum ar fi Colegiul Național "Roman Vodă", unde mai pot fi admisi doi elevi.

Cele mai mari medii de admitere s-au înregistrat la Colegiul Național Calistrat Hogăș.

□ Bacalaureat fără zece

Bacalaureatul, în Neamț, s-a încheiat fără nici o medie de zece. Cea mai mare notă, în prima sesiune a anului 2005, a fost 9,98, înregistrată la Colegiul Național "Petru Rareș". Spre deosebire de testele naționale, procentul de promovare la bacalaureat a fost de 90 la sută. Cel mai mare, 99,67 la sută, s-a înregistrat la CN "Petru Rareș", urmat de CN "Roman Vodă" - 99,26 la sută, Colegiul Tehnic Gheorghe Cartianu - 97,09 la sută, CN Ștefan cel Mare - 96,59 la sută, CN Calistrat Hogăș - 95,95 la sută, Grupul Școlar Economic - 95,2 la sută, Colegiul Național de Informatică - 93,80 la sută și Gr. Șc. Materiale de Construcții Roman - 92,58 la sută.

Procente de promovabilitate sub media pe județ s-au obținut la Grupul "Vasile Sav" Roman, Colegiul Danubiana, Colegiul Tehnic Ion Creangă Tg. Neamț, Colegiul de Transporturi Auto și LPS Roman.

"Procentul de promovabilitate a fost mai mare decât la simulare, poate și pentru că am purtat discuții serioase cu reprezentanții școlilor care au avut cele mai slabe rezultate. Simularea nu era, de altfel, relevantă, pentru că a fost susținută la o singură probă. Ceea ce ne bucură este că procentul de promovabilitate este destul de bun, iar elevii liceelor de elită au confirmat prin rezultate deosebite", a declarat prof. Luminița Virlean, președintele comisiei județene pentru examenul de bacalaureat.

După soluționarea contestațiilor, încă 18 candidați au fost declarați promovați. În total, din cele 771 de contestații depuse în Neamț, au fost rezolvate în favoarea elevilor 140, cele mai multe de majorare a notelor. Procentul final de promovabilitate, la prima sesiune, a fost de 90,04 la sută, cu opt procente mai slab decât cel înregistrat în 2004.

Altfel, bacalaureatul, în Neamț, a fost plin de evenimente neprevăzute. Examenul a început în mijlocul unui mic scandal între sindicat și Guvern, iscat de micșorarea sumelor de bani pentru profesorii supraveghetori și corectori. Chiar dacă au fost nemulțumiți, dascălii s-au prezentat la datorie, lăsînd boicotarea bacalaureatului, cum amenințaseră sindicaliștii, în grija altora.

Examenul a început luni, 27 iunie, cu proba orală la limba și literatura română. Unii dintre candidați au avut o mare surpriză în sala de examinare descoperind profesori exigenți și subiecte dificile, pentru că altceva le povestiseră colegii mai mari. Diferența dintre bacalaureatul din 2004 și cel din 2005 s-a văzut încă de la primele note, între care 10 a fost o raritate.

Mai mulți candidați au susținut examenul pe patul de spital, din cauza unor probleme de sănătate. Unul dintre ei a fost operat de apendicită, iar o tînără a născut în maternitatea de la Bicaz, în chiar prima zi a bacalaureatului.

În afara candidaților prinși copiind și eliminați, examenul a avut parte și de un caz de furt, înregistrat la Colegiul de Transporturi Auto. Unul dintre elevi a furat un telefon mobil, de pe masa

profesorului supraveghetor, dar a fost prins înainte de a dispărea cu aparatul.

Tehnic Forestier; III- Colegiul Tehnic "Gheorghe Cartianu".

□ Bacalaureat, partea a doua

Cea de a doua sesiune a bacalaureatului se va desfășura după următorul program:

- 22- 23 august 2005- limba și literatura română (proba orală);
- 24- 25 august- limba și literatura modernă (proba orală);
- 26- 27 august- limba și literatura maternă (proba orală);
- 9 august- limba și literatura română (proba scrisă);
- 30 august- limba și literatura maternă (proba scrisă);
- 31 august- proba obligatorie a profilului (proba scrisă);
- 1 septembrie- o probă la alegere din aria curriculară corespunzătoare specializării (probă scrisă sau practică);
- septembrie- o probă la alegere din celelalte arii curriculare (probă scrisă sau practică);
- 5 septembrie- afișarea rezultatelor și depunerea contestațiilor;
- 6-7 septembrie- rezolvarea contestațiilor;
- 8 septembrie- afișarea rezultatelor finale.

□ Școala nemțeană în expoziție

Expo Didactica face parte din seria evenimentelor importante ale școlii nemțene din această vară. Inedita manifestare a fost organizată la inițiativa Inspectoratului Școlar și s-a bucurat de un mare succes. Pentru prima dată, școlile pietrene au avut posibilitatea să-și prezinte realizările și proiectele de viitor. Fiecare unitate, de la grădiniță pînă la liceu, s-a prezentat în expoziție, găzduită de Colegiul Național Petru Rareș, cu ceea ce a considerat reprezentativ. În total, s-au amenajat 28 de standuri, pentru tot atîtea unități de învățămînt.

"Sperăm ca acest țîrg să devină o tradiție, un prilej de a arăta comunității locale cît de creativi sînt colegii noștri, dar și elevii. Vrem să fie și o modalitate de a promova și răsplăti activitatea acestora. Era timpul ca școala să fie cunoscută nu numai prin relatarea unor aspecte negative", a declarat inspectorul școlar general, prof. Dorina Drexler.

Organizatorii Expo Didactica au premiat școlile performante ale orașului la sfârșitul manifestării. Laureatele anului 2005 au fost:

Grădinițe: I- Grădinița cu program prelungit "Raza Soarelui"; II- Grădinița cu program prelungit nr. 12; III- Grădinița cu program prelungit nr. 10.

Școli: I- Școala nr. 2 și Școala nr. 10; II- Școala Elena Cuza; III- Școala nr. 6 și Școala "Alexandru Roșca".

Licee: I- Colegiul Național de Informatică; II- Colegiul Național "Calistrat Hogăș" și Colegiul

□ Examenul profesorilor

Aproape 900 de dascăli s-au înscris la concursul pentru ocuparea posturilor vacante în învățămîntul preuniversitar din Neamț. În județul nostru, s-au constituit trei centre de examen, la Grupul Școlar Economic, Colegiul Național Calistrat Hogăș și Colegiul Național Petru Rareș. Pentru 180 de posturi titularizabile în învățămîntul nemțean, s-au înscris 326 de candidați, alți 536 concurînd pentru detașare sau suplinare.

□ Pe picior de grevă

Doă din cele mai mari federații sindicale ale învățămîntului, Federația Sindicatelor Libere din Învățămînt și "Spiru Haret", au decis, la mijlocul lunii iulie, să nu participe la deschiderea viitorului an școlar, care va avea loc pe 12 septembrie. Hotărîrea a fost luată în semn de protest față de blocarea salariilor bugetarilor. Prin această măsură a Guvernului, cadrele didactice nu ar mai beneficia de indexarea cu încă șase la sută a salariilor, stabilită pentru luna octombrie, urmînd ca majorarea să fie acordată de la 1 ianuarie 2006.

Inițial, învățămîntul fusese omis de pe lista indexărilor din 2005. Urmare a protestelor sindicaliștilor, Guvernul a revenit și a acordat o indexare a salariilor de la 1 martie.

□ Cursuri de vacanțe muzicale

● Liceul de Artă Victor Brauner a găzduit cea de a șaptea ediție a Cursurilor Internaționale de Vară, manifestare organizată în colaborare cu Fundația Friendship Ambassadors Romania. Anul acesta, s-au desfășurat cursuri pentru pian, flaut, clarinet, violă, corn și pentru canto. Cursanții s-au pregătit sub îndrumarea unor muzicieni și profesori cu experiență și renume, din țară și de peste hotare, printre care pianistul și compozitorul Iulian Arcadi Trofin, prof. Elena Botez, lector univ.drd. Doru Albu sau Sanda Crăciun Popa, membră a Filarmonicii George Enescu din București.

Cursurile de vară au urmat tradiționalelor Vacanțe Muzicale de la Piatra Neamț, ajunse, în 2005, la ediția a 34-a.

Mihaela DRĂGOI

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

(Urmare din pag. 2)

impus, precizîndu-se formele pentru unele cuvinte neadaptate total din punct de vedere fonetic (v. cuvintele: detaliu, probatoriu, profesor, chardonay, charismatic).

Cei interesați să scrie și să vorbească în conformitate cu normele recomandate de DOOM2- ul vor descoperi și alte modificări ale normelor folosite pînă acum. Astfel, se recomandă folosirea lui "s" în cuvîntul "filosofie", dar se admite și varianta cu "z" (filozofie); se acceptă folosirea a cîte două forme de plural pentru cuvintele nivel (niveluri/ nivele), căpșună (căpșuni/ căpșune) și, desigur, cîte două forme pentru genitiv- dativ: nivelurilor/ nivelelor, respectiv căpșunii/ căpșuneii; pentru verbul a continua, persoana I singular va avea forma (eu) con-

tinui și nu (eu) continuu ca pînă acum.

Desigur, aceste exemple sînt doar cîteva din multele "noutăți" pe care le propun autoarele, unele bine- venite, avînd în vedere folosirea lor de către majoritatea vorbitorilor, dar și multe care, sîntem siguri, vor da naștere unor contro-

DOOM 2

verse (deja au apărut unele semnale în presă) între specialiști și chiar nespecialiști, ca în cazul Hotărîrii Academiei Române nr. 51 din 1993, privind înlocuirea, în majoritatea situațiilor, a lui "t" cu "ă" în interiorul cuvintelor și substituirea unor forme ale verbului a fi cu sunt, suntem, sunteți.

Pe lângă dicționarul propriu-zis, "Cuvîntul- înainte" și "Notă asupra ediției", menționate deja mai sus, DOOM2-ul mai

conține: un "mic glosar de termeni lingvistici", o listă cu "Abrevieri", un tabel cu "Semne și convenții grafice", un altul cu "Semne pentru indicarea pronunțării" și un consistent compartiment (aproape 80 de pagini) ce prezintă, amănunțit și mai sistematic decât ediția din 1982, "Principalele norme ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române", iar la sfîrșit, o "Bibliografie selectivă" cu peste treizeci de repere, titluri din literatura de specialitate în limba română și în alte limbi.

Indiferent care vor fi reacțiile specialiștilor și ale nespecialiștilor (căci își vor da cu părerea și aceștia din urmă, chiar dacă nu-i solicită nimeni), afirmăm, fără rețineri, că noua ediție a DOOM-ului, așteptată de aproape un sfert de veac, este un instrument absolut necesar în păstrarea nealterată a unuia dintre cele mai importante elemente care definesc identitatea noastră etnică- LIMBA ROMÂNĂ.

DOAMNEI PROFESOARE, CU DRAGOSTE

(Urmare din pag. 1)

Sunt detalii care mi-au rămas vii și pe care acum, cu distanța maturității, le retrăiesc cu emoție autentică: vocea ei atît de vie, mereu sprintenă, bujorii din obraji săi în ziua cînd aveam "lecție deschisă", sau dezmierdarea discretă din clasa a cincea, cînd am auzit-o zicîndu-i unui coleg "bădie"...

Elena Florescu reprezintă o parte sufletească din universul meu de acasă, pe care nu l-aș schimba cu nimic pe lumea asta, căci valoarea umană a acelei epoci și a aceluia loc nu are preț.

Vă doresc, stimată Doamnă Profesoară, ca anii următori să vă aducă întîlniri rodnice și bucurii multe, să păstrați intacte dinamismul și luciditatea, "deformări profesionale" care vă mențin incredibil de tînără, în timp ce parcă doar noi îmbătrînim.

Barcelona, 16 iunie 2005

UN PORTRET CE NE SURÂDE DIN „ARHIVELE DE SÂNGE” ALE ISTORIEI

Despre marii oameni se vorbește-ncet, căci faptele lor le luminează calea aici și „dincolo” unde, se pare că Noaptea de Sânziene și Ziua Învățătorului cheamă pe prea mulți dintre noi, cei care ne confundăm viața cu existența pentru alții și în care s-a topit „ca un gânditor asupra marilor teme ale existenței, viața și moartea, ca un gânditor și nu ca un filosof, din tagma cărora s-a simțit el însuși alungat” și cel ce și-a înscris pe „pașaportul pentru dincolo” : Constantin Gherghelescu „Obsesia Istoriei la Emil Cioran”.

Om de spirit și cu trăiri intense spre binele celor mulți, om cu o inimă mare - mult prea solicitată ce și-a „cerut dreptul la odihnă”, mereu asertiv, jovial, cu ochii scrutători și ageri, cu timp pentru toți și pentru toate, ce parcă stăpâna tehnica ubicuității, Constantin Gherghelescu și-a

luat o altă casă nouă! Cu câte-va ore înainte de „plecare” tocmai se bucura de casă, copii, familie și mașină propunând un târg destinului pentru încă 10 ani....De aceea, noi cei ce l-am cunoscut cu adevărat și mai puțin „cunoscătorii” știm că târgul făcut are o finalitate întru Eternitate, căci de fapt, el s-a dus să le vorbească alor noștri, mulți plecați dincolo, despre „Obsesia Istoriei la Emil Cioran”, despre viață și istorie, rămânând în același timp printre noi, cu tot ce a iubit mult și a lăsat „aici” cu acea putere caracteristică unei uriașe personalități, de care a fost mereu conștient (ceea ce poate i-a supărat pe unii). Constantin Gherghelescu a înscris, în inimile celor ce-l iubesc și-l

respectă, cuvintele cu vibrație de bronz : „Io continuero !” (Voi dăinui !) și va dăinui sigur prin scrierile sale înalte și sincere, nemodificate la recomandarea „unor oameni mari” asumate, trăite și parte a Testamentului său.

Fragmentele din scrierea „Obsesia Istoriei la Emil Cioran” ne vor demonstra că tăria convingerilor sale dăinuie întru aceeași Eternitate, pentru care se pare că era pregătit prin „averile spirituale” lăstate. În timp ce uitarea va acoperi patimile mărunte ale unor oameni mici și fama lipsită de fundament nu va mai putea atinge lumina lui adevărată!

**Prof. Niculina NIȚĂ
CCD Neamț**

efortul său mobilizator; acum este momentul să ne aducem aminte că el nu a fost și nu a pretins niciodată că este un istoric în adevăratul sens al cuvântului, așa cum nu acceptase nici eticheta de filosof, vrând poate să se elibereze de orice ar putea să-l oprească la o graniță, așa cum se întâmplă cu orice defnire _____.

Cioran a fost preocupat de istorie chiar și atunci când a abordat-o în stilul său nihilist. „Aș vrea să fiu complet indiferent la istorie, dar nu pot”4, scria el în 1972, pentru ca în 1977 să-și găsească o „scuză” voit neserioasă: „E drept, istoria mă interesează: e o pasiune de bătrâni”5. Pe aceeași linie îi scrie lui Arșavir Acterian - un prieten din București - din Dieppe, la 24 august 1975: „Ai dreptate să-mi reproșezi că mă frământ în privința istoriei. Asta e slăbiciunea mea, că o urăsc, deși ar trebui s-o ignor: dar nu se poate, din multe motive, dintre care principalul e că văd prea mulți oameni și mi-e imposibil să evit discuțiile legate de actualitate. Și imediat ce vine vorba de nenorocitul ăsta de prezent, totul alunecă înspre trecut, sau către viitor, înspre regrete sau profeții. În tinerețea noastră eram chinuți de gustul pentru scandal, pentru istorie. ș...ț Setea de istorie este cauza tuturor nebuliilor: și, din păcate, este o sete de nestins”6. Mai poate cineva să-l contrazică pe Cioran când vedem cu toții azi că orice atitudine politică își caută justificări în istorie, când vedem, nu fără o oarecare revoltă, că marile nume ale neamului sunt pe buzele farișoilor din politica românească, că orice aberație politică își găsește rațiunea în nu știu ce trecut glorios?

Precum Buddha, pe care-l amintește cu numeroase ocazii, Cioran a meditat continuu asupra morții. Sentimentul morții l-a urmărit toată viața, altfel spus, a privit viața din preajma mormântului, ceea ce era normal să-i creeze o anume perspectivă asupra istoriei, adică asupra a ceea ce a trecut, a ceea ce s-a consemnat, a ajuns dincolo și deci, i se poate surprinde clipa „petrecerii”. „Gustul pentru lecturile istorice mi s-a format din prejudecata mea împotriva a tot ce sfârșește bine. Ideile sunt improprii pentru agonie; ele mor, se înțelege, dar fără să știe să moară, pe câtă vreme un eveniment nu există decât din perspectiva sfârșitului său. Motiv suficient ca să preferi tovărășia istoricilor, celei a filosofilor”7.

Potrivit obiceiului său de a nega pentru a afirma, Cioran spune despre istorie că aceasta oferă un spectacol atât de descurajant, încât ar fi o lipsă de gust sau o dovadă de prostie din partea celui ce i-ar acorda atenție, numai că el nu poate să nu-și asume acest risc, pentru că spre istorie îl împinge o altă trăsătură a spiritului său, și anume, obsesia timpului, trăirea dureroasă a acestuia: „ce nebulie să te preocupe istoria! - Dar ce poți face când ai fost străpuns de timp?”8. În concepția sa, istoria ilustrează perfect ideea că omul este pradă timpului, „purtând stigmatele ce definesc deopotrivă timp și om”9. Desigur că aici este vorba de istorie în sensul ei de devenire, de succesiune a momentelor istorice. În același sens se referă la istorie și atunci când spune că, „omul face istoria; la rândul-i istoria îl desface. El îi e creator și tot el jucărie, îi e agent și victimă. A crezut până acum s-o stăpânește, acum știe că-i scapă, că împlinirea ei se face în insolubil: o epopee smintită, al cărei rezultat nu implică nici o idee de finalitate”10. Întâlnim aici o viziune personală a raportului dintre acțiunea subiectivă a omului și devenirea obiectivă a omenirii. Pe de altă parte însă, istoria a depășit calitativ viața - care, după părerea sa, e irațională - și, în acest fel, „reprezentând în expresia ei cea mai vie principiul temporalității existenței, ea anihilează cadrele formale, care tind s-o fixeze”11.

Care este raportul istoriei cu viața însăși, ne-o spune Cioran referindu-se la procesul istoric, ce reprezintă forma tipică a procesului ca atare. „El este viața care-și dă seama de ea însăși spre a-și da seama de mersul ei”12.

Cioran nu privește istoria ca pe ceva menit să procure satisfacții eruditului din el, ci ca o sursă de revelații pentru viitorul omenirii. Prundu-și întrebarea dacă istoria trebuie luată în serios, el afirmă: „răspunsul depinde de nivelul iluziei noastre cu privire la om, de curiozitatea cu care vrem să ghicim felul cum se va dezlega acest amestec de vals și abator care îi alcătuiește și stimulează devenirea”13.....

**N.R. - Referințele bibliografice vor fi publicate în numărul viitor.
(Continuare în numărul viitor)**

Constantin Gherghelescu OBSESIJA ISTORIEI LA EMIL CIORAN

(FRAGMENT I)

Pentru Emil Cioran istoria a fost o preocupare constantă. Apelul la istorie îl întâlnim în aproape toate lucrările și în multe din articolele sale, întrucât aceasta îi permite să emită judecăți de valoare, pe care tot ea este chemată să le confirme. În mod clar, istoria este cea care-i oferă argumente și atunci când vorbește de psihologia popoarelor, dar și atunci când se referă la cea individuală; iată de ce o numește „disciplină a zorilor și a agoniilor cu răsufierea găfăită”, spunând apoi că „ea este un roman cu pretenții de rigoare, care își sughe substanța din arhivele sângelui”1.

Desigur, Cioran nu abordează istoria ca un cercetător de specialitate - vom avea însă prilejul, mai jos, să vedem că l-a preocupat în mod deosebit activitatea istoricilor de profesie -, ci ca un gânditor asupra marilor teme ale existenței, viața și moartea, ca un gânditor și nu ca un filosof, din tagma cărora s-a simțit el însuși alungat, dar și fată de care a simțit întotdeauna o rețineră. Această rețineră și respingere reciprocă s-a datorat lipsei de sistem filosofic, reperabil în opera sa. Absența unei organizări de tip sistemic este caracteristică și meditațiilor sale asupra istoriei. De aceea, nu trebuie să vedem în Cioran un filosof al istoriei în sensul cunoscut, deși afirmațiile sale nu sunt mai puțin profunde, sau mai neadevărate, ci, dimpotrivă. Refuzând să-și creeze un sistem, și-a păstrat libertatea de a fi contradictoriu uneori, de a-și schimba părerea odată cu trecerea timpului, de a scrie sub impulsul stării de moment, al trăirii și al sentimentelor sale. Conștient că ideile sale nu

sunt cele îndeobște acceptate, el însuși spune că: „eu sunt un izolat din toate punctele de vedere. Nu gândesc la fel cu contemporanii mei nici în privința istoriei, nici în altele”2. Abordarea diferită a istoriei îi este dictată lui Cioran de convingerea că istoricul de meserie „se situează dintru început în afara Adevărului”, datorită scepticismului său și faptului că, după părerea sa, îi lipsește unghiul corect de vedere3. El se consideră, din acest punct de vedere, privilegiat, având avantajul amatorului, adică al celui care nu este obstrucționat în libertatea sa de gândire de rigorile meseriei și, în primul rând, de obiectivitatea obligatorie urmărită de istorici, chiar dacă imposibil de atins. Evident că acest avantaj este dublat și de imensa sa cultură, de solidele cunoștințe în numeroase domenii ale științelor omului. Poate că nu se gândea, în același timp, că în analiza sa științifică (el n-a considerat-o niciodată așa, având repulsie de tot ce se intitulează „știință”), atât asupra personalităților, cât și asupra popoarelor în ansamblu, istoricul ține prea puțin cont de factorul psihologic. Or, Cioran, sondând sufletul până-n străfundurile sale, ducându-și trăirile până la forme patologice, cunoscând, deci, foarte bine omul, aduce în studiul istoriei o nouă perspectivă, cea psihologică. În acest fapt constă aportul său principal la cercetarea istorică, a spiritualității popoarelor în diferite epoci. Să recunoaștem că perspectiva psihologică lipsește celor mai multe tratate de istorie, ori istoria mentalităților, în primul rând, dar nu numai, nu poate fi înțeleasă deplin dacă-i lipsește această perspectivă. La fel de adevărat însă, este faptul că Cioran abuzează de psihologie, lăsând de o parte ceilalți factori și ajungând în felul acesta la unele exagerări. Dar aceste exagerări sunt ale stilistului Emil Cioran și trebuie privite ca atare, pe de o parte, iar pe de altă parte, trebuie înțelese ca făcând parte din

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

„Deasupra marelui Cioran, să fim drepiți, plutesc câteva nume, mari și ele: Kierkegaard, Shopenhauer, Nietzsche. Mai cu seamă Nietzsche. Cum i-am putea recunoaște originalitatea, cum am putea-o susține? Ar fi oare utilă o asemenea operație?” - se întreabă Gheorghe Grigurcu în ROMÂNIA LITERARĂ nr. 27. În același număr de revistă, criticul literar Ion Simuț își pune altă întrebare: „Există o critică regională?”;

Într-un interviu din OBSERVATOR CULTURAL nr. 276 Mona Muscă vorbește despre o strategie culturală națională: „Vom face această strategie națională împreună cu Institutul Cultural Român. Mergem mai întâi să discutăm cu cei care au putere de decizie, pentru că înseamnă și finanțare. După aceea vom începe mai multe dezbateri publice”. Ministerul organizează un simpozion „Cultura și integrarea europeană” la Sinaia în septembrie.

Sub titlul „Dragoste cu bibliotecă”, criticul literar Cristian Livescu scrie în ultimul număr,

Revista presei literare

cel din iunie, al revistei CONVORBIRI LITERARE, un amplu eseu despre poezia lui Nicolae Sava, începând de la debutul acestuia din 1983 pînă la cartea recent apărută. La rubrica „Manuscris” din revista BUCOVINA LITERARĂ nr. 6, același autor publică poezia „Doina” în facsimil.

În revista STEAUA nr. 5, sub titlul „Nici un ban pentru filosofi”, criticul literar Al. Cistelean comentează teza lui Richard Rorty, potrivit căreia rolul social al filosofiei este mult diminuat în vremurile noastre. Autorul propune soluția, ironică desigur, a scoaterii filosofilor de pe statele de plată, pentru ca independența lor intelectuală să-i ferească de orice ideologizare.

Într-un interviu din revista OBSERVATOR CULTURAL nr. 276, criticul literar Mircea Martin afirmă: „Nu există la noi o comunitate intelectuală. Vom face un pas înainte atunci cînd vom accepta ideea că reputația personală se

face printr-o activitate care depășește interesele personale. Problema gravă la noi este că nu am reușit - pentru că nici n-am încercat - să construim o comunitate intelectuală.”

Jurnalul lui Mircea Cărtărescu stîrnește discuții literare interesante. În revista SUPPLEMENTUL DE CULTURĂ, nr. 31, scrie despre el Luminița Marcu: „Mircea Cărtărescu se plînge deseori în jurnal de lumea literară românească și, mai ales, de critica literară. Ba chiar s-ar putea crede că este, ca scriitor, situat cu totul în afara acestor mici mizerii”; În TIMPUL, nr. 5, zice Șerban Axinte: „Departee de a fi un Bildungsroman, „De ce iubim femeile” este cartea în care autorul face cele mai multe confesiuni referitoare la maturizarea sa erotică”.

Marele regizor Liviu Ciulei afirmă în OBSERVATORUL CULTURAL nr. 16 (274) despre teatralitate, limbaj scenic, realism: „În arta teatrului, dorința de a arăta totul creează

tocmai o limită în posibilitatea spectatorului de a imagina. Măiestria artistului de teatru constă în mare măsură în a sugera cu un element, ferind întregul, lăsîndu-l la puterea de completare a spectatorilor”.

În revista ADEVĂRUL LITERAR ȘI ARTISTIC din 14 iunie, Nina Vasile afirmă în articolul „Calea poeziei”: „Presupunînd că am fi niște ființe extra-umane, privindu-ne pe fiecare în parte și pe toți cum traversăm existența, am descoperi înaintarea noastră strecurîndu-se pe lîngă tot felul de limite: lipsiri, neputințe, accidente, boli. Ceea ce împlinim/realizăm este incredibila putere a vieții sau, din contra, o supunere, o înfrîngere, o tîrîre inercială la cota minimă de supraviețuire”.

Sub titlul „Enigmele adînci ale lui Alexandru Hăjdeu”, în DACIA LITERARĂ, nr. 3-4, Andrei Varyic analizează, într-un amplu studiu, textele și discursurile unui autor uitat, din perioada anterioară și imediat ulterioară anului 1850, Al. Hăjdeu, căruia doar Mircea Eliade i-a apreciat veritabila sa dimensiune intelectuală.

OCHELARIST

D.D. ROȘCA - pedagogul

A cum un sfert de veac a plecat la strămoși filosoful-pedagog D.D. Roșca (11.02.1895, Săliștești Sibului-luni, 25.08.1980, înmormântat în satul natal).

Prin lucrarea vieții lui a consolidat filosofia românească și învățămîntul românesc, a contribuit la prestigiul culturii românești în lume. Ca omagiu, amintim cititorilor revistei Apostolul câteva aspecte pedagogice ale acestei complexe și armonioase personalități, în care au coexistat și interacționat omul de cultură enciclopedică, savantul, filosoful, educatorul, îndrumătorul, omul de acțiune al Cetății.

Între filosofie și pedagogie a existat totdeauna și pretutindeni o relație, așa cum s-a arătat și în cartea "Pedagogia și marile curente filozofice de Bogdan Suchodolski, apărută în 1980. La D.D.R. acestea sunt îngemănate. Marea carte "Existența tragică. Încercare de sinteză filozofică", apărută în 1934 și premiata de

Academia Română în 1935, carte de patriotism național, este, în egală măsură, și de filosofie și de pedagogie. Din păcate, această carte, intrată

în circuitul cultural universal (a fost tradusă în maghiară și franceză) a fost arsă pe rug în perioada proletcultismului (1948-1965). Abia în 1968 a fost publicată "ediția definitivă", la Editura Științifică, 212 p.

Valența pedagogică a personalității marelui filosof au observat-o, mai întâi și mai ales, studenții lui de la Universitatea Cluj, pe care a servit-o între 1930 și 1965. Amintim doar două: D. Ghișe: "... prin viața și opera sa, a fost

și rămîne pentru generațiile de după el, un mare dascăl" (Cuvînt înainte la volumul "D.D. Roșca în filosofia românească", 1979, 968 p., în care a publicat și C. Noica; Eugen S. Cucerzan: "o componentă de prestigiu a personalității filosofului D.D.R. a fost și activitatea sa de profesor" (articolul "D.D. Roșca", în Tribuna, 1.12.1979).

Valoarea lui ca profesor a fost concretizată prin aceea că în toată țara era recunoscut statutul de "fost student al lui D.D.R.", drept certificat de calitate. Enumerarea citorva discipoli ne convinge de veridicitatea afirmației: Gr. Popa, Octavian Vuia (afirmat în exil), D. Isac, P. Hossu, D. Ghișe, Ion Lungu, Ion Almaș, Călina Mare, Maria Toma (profesoară la P. Neamț) ș.c.

Interesant, afirmarea lui în învățămînt s-a produs mai întâi pe plan mondial. La începutul studiilor sale la Paris (1919-1928), a sesizat o puternică influență a lui Hegel, în filosofia franceză, în special asupra lui Taine și a vrut ca teza de doctorat să aibă această temă. Profesorii francezi, în condițiile raporturilor franco-germane

de după cruntul război (1914-1918), au respins brutal această propunere. Unul dintre profesori l-a apostrofat: "cum îndrăznești dumneata, un student valah, să susții că filozofi ca Lalande, Meyerson, Fouillee, Fagnet, A. Weber, Edmond Scherer, Hoffding ș.c. au greșit considerindu-l pe Taine pozitivist, sub influența francezului A. Comte și să susții că a fost influențat de germanul Hegel?" La stăruința lui D.D.R., profesorul Brehier a acceptat înscrisura temei, convins că va fi respinsă. În 1928 a prezentat teza cu titlul "L'influence de Hegel sur Taine Eiheorien de la connaissance et de l'art". Comisia a apreciat-o, Brehier a declarat că "vous avez detruit une legende", iar Universitatea Sorbona a publicat-o imediat (1928). După aceasta, în toate cursurile, de la toate universitățile din lume au înlocuit vechea teză cu reinterpretarea romanului.

Multe sunt ideile pedagogice dederosciene ale căror roade le putem folosi azi și în viitor.

Prof. Traian CICOARE

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMTENE IULIE 2005

În numerele anterioare au fost semnalate aniversările: Nichita Bistriceanu, 4/1914; I.I. Mironescu, 13/1883; I.D. Ștefăneascu, 16/1886; Veronica Filip, 17/1934; M. Mancaș, 18/1933; Al. Ungureanu, 22/1941; Teoctist Galinescu, 24/1921; Iulian Antonescu, 26/1932; Natalia Popa, 30/1928.

● Și comemorările: Iuliu Buhăescu, 2/1987; I. Gotcu, 4/1937; V. Ispir, 5/1947; Marcel Drăgotescu, 6/2002; Eufrosina Săvescu, 21/1971; Ștefan Virgolici, 29/1897.

● 10/1960, m. la Hangu, compozitorul, dirijorul și muzicologul Gavriil Galinescu, întemeitorul Gimnaziului Hangu, prof. al Conservatorului Iași (n. 1883, la Hangu).

● 15/1905, n. la Dochia, prof. de limba română Gh. Adăscăliței (m. 31.08.1987).

● 17/1940, D. Almaș, prof. al Liceului "Petru Rareș" din P. Neamț, transmite la Universitatea Radio conferința "O minte luminată: Miron Costin".

● 18/1955, n. la Zănești, înzestratul prof. de fizică și animator pedagogic, Ioan Niță, fost inspector de specialitate și inspector general școlar de Neamț (La mulți ani!).

● 26 iulie, elevii nemțeni din tabere aniversează lupta de la Pîriul Alb (1476) condusă de Ștefan cel Mare și Sfînt și eliberarea Basarabiei (1941).

● 29 iulie, Ziua Imnului Național al Românilor.

AUGUST 2005

● Aniversări în august semnalate anterior: Viorica Telișcă, 2/1946; N. Ciobanu, 4/1931; Iuliu Nițulescu, 6/1895; Gh. Cartianu, 8/1907; D. Anton, 13/1913; Camelia Rusu, 11/1956; M. Jora, 14/1891; Al. Pantazi, 24/1896; C. Borș, 24/1928; I. Enescu, 25/1884; V.A. Gheorghită, 28/1886; Mircea Dan, 28/1906; Al. Moisei, 29/1882; C. Schifirneț, 29/1945.

● Și comemorările: 9/1916, Șt. Buichiu; 14/1996, Sergiu Celibidache; 14/1922, M. Lupescu; 20/1996, Simion Purice; 20/1996, Victor Andrei; 22/1966, V.A. Gheorghită; 22/1917, Anton Naum; 27/1975, Victor Savin; 28/1917, Calistrat Hoșaș.

● 6/1904, n. la Galați, venerata învățătoare Maria Dumbravă, trăitoare acum în P. Neamț, unde a fost în 1948 învățătoare foarte apreciată, la Școala de Băieți nr. 1 (Mulți ani în al doilea veac de viață!)

● 8/1940, n. în satul Burlești, com. Onteni, jud. Botoșani, V. Oroșanu, profesor de lb. română, muzeograf, ziarist, publicist, fost redactor la ziarul Ceahlăul (m. 12.01.1995).

● 17/1936, n. la Girov- Neamț, înzestrata profesoară de matematică Maria Uță, fostă inspectoare generală școlară a jud. Neamț.

● 30/1934, preotul C. Matasă, profesor în P. Neamț a transmis la Universitatea Radio conferința "Cetatea Neamț".

Prof. Traian CICOARE

EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ ȘI VIITORUL ELEVULUI

(Urmare din numărul trecut)

valorificarea termenilor de specialitate în comunicare;

● formarea deprinderilor de cooperare în scopul realizării unui produs.

Conținuturile oferă o paletă largă de activități prin care elevul își poate acoperi sfera de interese, sunt adaptabile la resursele locale și este realizată corelarea cu obiectele de studiu din celelalte arii curriculare.

Educația Tehnologică trebuie înțeleasă și ca o provocare pentru a stimu-

la interesul privind creșterea eficienței actului educațional în ansamblu. Acest obiectiv major nu poate fi atins decât prin acțiunea concretă a întregului corp profesoral din școli.

Structura disciplinei Educație Tehnologică presupune, în concordanță cu filozofia curriculum-ului național, două componente:

a) curriculum nucleu cu module incluse în trunchiul comun al disciplinei și are statut obligatoriu pentru toți elevii;

b) curriculum la decizia școlii (opțional) care reprezintă segmentul neobligatoriu și constă în:

● aprofundări ale modulelor din trunchiul comun;

● extinderi ale modulelor din trunchiul comun în funcție de opțiunile elevilor, baza materială sau specificul local;

● module complementare celor parcurse în cadrul curriculum-ului nucleu;

● module care să valorifice specificul local.

Prin studiul Educației Tehnologice se întregeste cultura generală a elevului, ce va avea un profund caracter interdisciplinar și practic aplicativ, alimentîndu-i curiozitatea intelectuală și creativitatea, propulsînd elevul în marea tehnologie a societății informaționale care reprezintă locomotiva civilizației umane.

Prof. Vasile BÎLIȘ

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Cu puțin timp în urmă am avut deosebita onoare să prezint în paginile acestei reviste, iar apoi în cadrul unui simpozion desfășurat la Roman, lucrarea distinsului prof. univ. dr. Andrei Marga, "Religia în era globalizării." De această dată avem de a face cu un studiu pe aceeași temă, a unității religioase în

Europa contemporană.

Lucrarea Ancăi Manolescu, Europa și întâlnirea religiilor, apărută în 2005 la Editura Polirom, reprezintă demersul autoarei interesată de înțelegerea temeiurilor diversității religioase. Prefațată de Andrei Pleșu, cartea este structurată în cinci mari capitole: I. Două modele ale lumii; II. Nicolaus Cusanus: Logosul, interpret al diversității religioase; III. René Guénon: radiația - convergența tradițiilor; IV. Simone Weil:

împotriva totalitarismului religios; V. André Scrima și sensul metafizic al ospitalității.

Doctor în filozofie al Universității din București, Anca Manolescu pune laolaltă discursuri intelectuale situate, de regulă, pe unde diferite: Nicolaus Cusanus, Simone Weil, René Guénon și André Scrima. Studiul aduce lămuriri la întrebări de actualitate precum: Cum se împacă pluralismul religios cu prestigiul adevărului unic? În ce sens se poate vorbi de convergența religiilor? Considerăm că toate religiile sunt la fel de bune pentru orice individ, indiferent de spațiul socio-cultural, mentalitatea religioasă și tradițiile în care s-a format?

Comentând un raport al distinsului teolog Joseph Moingt, cu privire la eventualitatea unei întâlniri a creștinismului cu alte religii, André Scrima sublinia: "dacă există un sens adevărat al întâlnirii religiilor, el nu e în mod cert acela de a elabora un discurs despre Dumnezeu, ci de a ne descoperi

reciproc și împreună în El."

Dacă acceptăm convergența religiilor admitînd că religiile sunt expresiile de sine ale unui Același, privite de diferite comunități umane, vom fi în stare să vedem în diversitatea religioasă a lumii un

EUROPA și întâlnirea religiilor

reflex al majestății lui. Pluralitatea ne dă materia pentru a „gusta prin gândire” ceva din nemărginirea Unului divin. O religie este, în ea însăși, suficientă „dacă e urmată până la capătul spre care e direcționată”, spunea A. K. Coomaraswamy în „The Meeting of Eyes”(1977).

Alături de o concepție individualistă asupra religiosului, apare deplasarea de la angajarea religioasă către un interes cultural

pentru religii și tradiții spirituale. Europeanii nu se mai apleacă asupra Sfintei Scripturi, însă citesc diverse lucrări despre religie. Spre exemplu: în anul 1997, în Franța, cele două volume din Enciclopedia religiilor lumii au

constituit un fel de best-seller; germanii și irlandezii cumpără cărți despre catolicismul celt, iar italienii și-au descoperit gustul pentru budism.

În lumea modernității noastre târzii, religia și vocile ei nu mai sunt decât niște actori printre mulți alții. Gândirea creștină și, în general, gândirea interesată de spiritual au o nouă temă de meditat, o temă care nu s-a mai pus cu aceeași acuitate din Antichitatea

târzie. Niciodată, de atunci încolo, diversitatea religioasă nu a mai fost, ca în prezent, o problemă internă a Europei. Avem de a face și cu o explozie a „noilor religii” și religiozității, a căror dorință pentru sincretisme face să varieze indefinit opțiunile și rețetele credinței. Karla Power, într-o anchetă realizată în 1999 de revista Newsweek prezenta următoarea situație: „În vreme ce tinerii combină și-și potrivesc credințe după plac, Europa ni se înfățișează ca o societate post-creștină”. Pe de altă parte există problema conflictelor care folosesc religiosul drept alimentare sau slogan. (spre exemplu atacurile din 11 septembrie 2001, războiul din Irak și urmările acestuia etc.). Cu toate că, teritorial, ele nu privesc Europa, prezenta mediatică a lor și conștiința pericolului geo-politic pe care îl reprezintă constituie avertismente dure pentru regândirea diversității religioase și a întâlnirii diferitelor culturi.

Teologia creștină a pluralismului religios a depășit totuși, în evoluția ei spectaculoasă de la Conciliul Vatican II și până astăzi, intenția de a obține un discurs unic despre Dumnezeu. Majoritatea teologilor acceptă faptul că fiecare tradiție e de respectat și de studiat în unicitatea mesajului ei, că dialogul religiilor poate îmbogăți teologia fiecărei printr-o „interpretare reciprocă a religiilor”.

Considerăm foarte utile interpretările celor patru filosofi și gânditori religioși ai secolului XX care scot în evidență problema paradoxului dintre divergențele religioase și Unitatea divină. Drept urmare recomand lucrarea doamnei prof. Anca Manolescu spre a aprofunda și dezbateri pe marginea acestei teme actuale pentru societatea europeană în general și pentru cea românească în mod special.

Drd. Mihai FLOROAI,
Școala „Spiru Haret”
Piatra Neamț

VACANȚE MUZICALE LA PIATRA NEAMȚ

SUB UN SEMN EMBLEMATIC

Așa am putea intitula rîndurile noastre despre concertul inaugural al celei de a XXXIV-a ediții a „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț”. Căci, spre lauda lor, organizatorii nu au uitat că anul acesta se împlineste o jumătate de veac de cînd cel mai mare compozitor al românilor a trecut în eternitate. O eternitate ornată de superbe roade ale spiritului și de capodopere ale gîndirii muzicale autentice.

În deschiderea concertului Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „Mihail Jora” din Bacău, dirijată de maestrul Ovidiu Bălan, s-a cîntat cea de a doua Rapsodie enesciană, lucrare de tînerete care, ca și prima, a căpătât, în ciuda elocinței oarecum facile, dacă e să o comparăm cu creațiile elaborate de mai tîrziu, dimensiuni sonore emblematice.

Trebuie să recunoaștem că un concert pentru corn și orchestră nu putem asculta chiar în fiecare zi. Petre Gîscă, neîndoios un instrumentist de mare rafinement, a oferit o sonoritate bazată pe acuratețe și rotunjime a sunetului, fără acele stridente caracteristici instrumentelor de alamă.

Simfonia I de Viorel Munteanu nu este un simplu comentariu sonor al versului eminescian, ci o construcție și o reconstrucție logică a sentimentului poetic elaborat într-una din cele mai profunde creații lirice eminesciene.

În cea de a doua zi a festivalului, studenții de la clasa conf. univ. Cornelia Gheorghiu și lect. drd. Ovidiu Lazăr, din cadrul departamentului Teatru al Universității de Arte „George Enescu” din Iași au prezentat pe scena Casei Culturii „Ion Creangă” din Tîrgu Neamț spectacolul cu piesa „Proștii sub clar de lună” de Teodor Mazilu.

Marti seara am fost nevoiți să acceptăm scuzele organizatorilor „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț” pentru faptul că, pentru a doua oară consecutiv, italienii din Pisa, preocupăți de grija turnului lor - care pe lîngă faptul că e celebru e și mult prea înclinat - nu au onorat invitația de a participa la manifestarea pietreană. Soluția de compromis nu a dat roade. Solicitați în pripă, moldovenii din Chișinău au transmis gîndurile călduroase prin intermediul șefului catedrei de canto a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Republica Moldova, Mihail Munteanu.

DEMONSTRATIA ȘCOLII IEȘENE

Trebuie să recunoaștem că efortul studenților ieșeni de a bifa corespunzător un moment important al festivalului este

remarcabil.

Programul a fost deschis, semnificativ într-un an dedicat memoriei lui George Enescu, printr-o lucrare mai puțin cunoscută a marelui compozitor: „Konzertstück” pentru violă cu acompaniament de pian, interpretată de Manuela Buciumaș, studentă în anul V și lect. univ. drd. Aurelia Simion. Tînăra interpretă a cîntat corect, curat, cursiv, dar cu o oarecare lejeritate ce a subminat intensitatea expresiei.

Cvartetul de coarde este un gen și, în același timp, o formă de expresie muzicală, pe cît de aristocratică pe ațit de dificilă. A aborda însă lucrarea beethoveniană în fa minor, op. 95 încă din anul întii, este deja un act de temeritate. Și totuși, studenții: Roxana Tudorache, Andreea Blendea, Manuela Mocanu și Alexandru Grăjdeanu și I-au asumat. Cu atîta îndrîjire încît I-au cîntat, spre lauda lor, fără partitură. Oricum, cei patru foarte tineri studenți ieșeni au demonstrat că muzica de gen, cel puțin în ceea ce-i privește, poate avea un viitor promițător.

Jacques Bouffil nu spune mai nimic pentru multă lume. Compozitor oarecum uitat chiar de către tratatele mai serioase de istoria muzicii, francezul este tatăl cvintetului de suflători, formație devenită reprezentativă pentru muzica camerală pneumofonă. Lectorul universitar Doru Albu, o mai veche cunoștință de-a noastră, prezent și la alte manifestări muzicale pietreane a interpretat, în compania a doi dintre studenții săi (Bogdan Constantin și Daniel Paicu), o alertă partitură pentru trio de clarinete.

Un microrecital de duete vocale, susținut cu acuratețe de soprana Cătălina Chelaru, asistent universitar drd. și mezo-soprana Ramona Zaharia,acompaniate la pian de către Vasilica Stoiciu-Frunză, a expus melodicitatea unor lucrări de Gaetano Donizetti, Robert Schumann, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Johannes Brahms, Cesar Franck, Ernest Chausson și Charles Camille Saint-Saens.

Programul Ansamblului de percuție al Universității de Arte „George Enescu” din Iași, fiind unul de vacanță, a fost conceput pe niște coordonate mai lejere. Dar, chiar și așa, spectacolul acustic și sonor al ansamblului a fost unul de excepție. Studenții: Diana Trefi și Iustin Rusu, din anul I, Andrei Cotelea, anul II, Oana Cotelea, încă elevă în clasa a XI-a, Constantin Stavrat, anul II, Ionut Petrescu, anul V, lector univ. drd. Aurelia Simion, la pian și conducătorul artistic Florian Simion au demonstrat că ritmul poate fi, într-adevăr, primordial. Și, ca pentru a demonstra acest lucru, inimoșii studenți ne-au oferit un bis la un instrument „neconvențional”: trupul uman. Întreg programul oferit de studenții Universității de Arte „George Enescu” din Iași, preludiat

de o interesantă expoziție enesciană ce a trecut și prin Viena, prezentat cu pertinență de studenta Diana-Beatrice Andron, anul V, Muzicologie, și supervizat de inimosul rector prof. univ. dr. Viorel Munteanu, poate fi catalogat ca o mostră de elevată producție academică menită să îmbogățească peisajul spectacular al „Vacanțelor”.

ICOANE PESTE PRAGURI

Ansamblul de muzică tradițională românească „Icoane” aparține Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca și este susținut de Fundația culturală „Terrarmonia”. Spectacolul prezentat la Piatra Neamț se intitulează „Praguri”, pentru că piesele incluse în repertoriu sînt producții folclorice care însoțesc marile praguri ale trecerii omului

prin viață: naștere, cătănie, căsătorie, muncă, dragoste și inevitabila moarte. Sursa acestui repertoriu este restaurarea sonoră pe bază de documente, a producțiilor folclorice din urmă cu peste o sută de ani. Ansamblul și-a propus să se apropie de emisia sonoră specifică, de stilul zonal, dar cel mai important lucru, după cum ne-a mărturisit prof. univ. dr. Ioan Bocșa, să se apropie de sinceritatea și firescul interpretării muzicii tradiționale, la ea acasă.

Membrii ansamblului sînt studenți ai clasei de cînt popular și absolvenți care păstrează, în continuare, contactul cu formația. Ansamblul beneficiază de prestația de excepție a trei mari instrumentiști: Ovidiu Barteș, Traian Covrig și Zeno Zanc, absolvenți de Conservator, cu un repertoriu bogat în ritmuri, diversitate, bogăție și consistență melodică, obținut cu mijloace extrem de simple.

RECURSUL PLASTIC

În cadrul manifestărilor celei de a XXXIV-a ediții a „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț”, organizatorii manifestării împreună cu conducerea instituției de învățămînt artistic superior din capitala

Moldovei, au luat hotărîrea de a diversifica aria de interes a festivalului prin introducerea unui segment plastic reprezentativ și, de altfel, binevenit, în programul de anul acesta.

În introducție, rectorul Universității de Arte ieșene, prof. univ. dr. Viorel Munteanu, a ținut să reamintească cele două coordonate sub semnul cărora este așezată, în această perioadă, activitatea instituției și, implicit, participarea consistentă la această ediție a „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț”: marcarea celor o sută patruzeci și cinci de ani de învățămînt artistic modern în capitala Moldovei și a jumătății de veac de la trecerea în eternitate a celui mai mare muzical al românilor, George Enescu.

Așa cum bine preciza la vernisajul din sala „Cupola” a Bibliotecii Județene „G.T. Kirileanu” lectorul universitar drd. Mihail Pamfil - „Studenții plasticieni nu s-au prezentat la Piatra Neamț pentru a uzurpa titlatura «Vacanțelor Muzicale» ci din dorința sinceră de a comunica” - expoziția studenților ieșeni stă sub semnul comunicării. Mai bine zis, al lipsei de comunicare reală, între om și el însuși, între om și cei din jurul lui, în ciuda faptului paradoxal că expansiunea tehnologică a informației și comunicării a devenit în zilele noastre copleșitoare. Sau poate tocmai de aceea.

Acompaniate de pianista Mihaela Spiridon, soprana Cătălina Chelaru și mezo-soprana Ramona Zaharia au punctat muzical manifestarea prin cîteva partituri din Mozart, Ceaikovski și Saint-Saens.

Studenții anului II, secția pictură a Universității de Arte „George Enescu” din Iași, elevi ai profesorului Mihai Tamasi, au reprezentat la Piatra Neamț, cu elocvență învățămîntul plastic ieșean. Și, în același timp, au punctat semnificativ revigoratul spirit al începuturilor de acum peste trei decenii.

BUCUREȘTENII

Concertul de muzică religioasă susținut de corul „Preludiu” al Centrului de Cultură „Tinerimea Română” din București, dirijat de Voicu Enăchescu, la Biserica Creștină Adventistă de Ziua a VII-

a din Piatra Neamț, a constituit, alături de altele, un eveniment al acestei ediții a

„Vacanțelor Muzicale”.

Rafinata formație bucureșteană, condusă de un adevărat maestru al sonorității vocii umane a oferit - într-un cadru elevat și extrem de primitor, datorat gazdelor de suflet, îndatoritoare și foarte atente, ale manifestării - un program consacrat coordonatelor repertoriului bisericesc, în care evoluția sonoră a parcurs organic pagini de referință ale genului, de la Dimitrie Suceveanu la Paul Constantinescu, de la Anton Pann la Nicolae Lungu, de la Camille Saint-Saens la Gavriil Musicescu, sau de la Mihail Bereзовski la Dimitri Vasilev.

Concertul a fost prezentat sîmbătă, 9 iulie, și la Episcopia Romanului.

Duminică, 10 iulie, pe scena Teatrului Tineretului, Orchestra de cameră a Societății Române de Radiodifuziune, dirijată de Cristian Brăncuși și avînd ca soliști pe soprana Ada Burlui și pe violoncelistul Alexandru Moroșanu, a oferit publicului pietrean un concert în cadrul căruia au putut fi ascultate: Triptic psaltic pentru soprana și orchestră de coarde de Viorel Munteanu, Concertul în Re major pentru violoncel și orchestră, op. 34 de Luigi Boccherini și Simfonia nr.36 în Do major, „Linzi”, K 425, de Wolfgang Amadeus Mozart.

Triptic psaltic pentru soprana și orchestră de coarde de Viorel Munteanu constituie, de fapt, o transcripție simfonică, făcută cu mult rafinement și cu mult har componistic, a trei comori ale muzicii de strană: „Iubite-voi Doamne”, după Evghenie Humulescu și Nicolae Lungu, „Îngerul a strigat” după Macarie și D.G. Kiriac, „Miluiește-mă Dumnezeu”, după Liturghia pe voci egale de Gheorghe Cucu.

Soprana Ada Burlui, o solistă extrem de potrivită pentru genul cameral, are acea cantabilitate și rotunjime a sunetului, ornat uneori cu un neostentativ tremolo, impusă de rigoarea canonică a ortodoxiei.

În lipsa drepturilor de interpretare impuse de legislația în vigoare, Concertul în Re major pentru violoncel și orchestră, op.34, de Luigi Boccherini a putut fi interpretat grație orchestrației concepute de compozitorul Sabin Pautza, care i-a conferit astfel un nou statut juridic și, evident, o pertinență sonoritate în stilul pur al

epocii și cu o exploatare intensă a oboiului.

Maestrul Alexandru Moroșanu, se știe, este un profund cunoscător al stilului instrumental al epocii și, în speță, al lucrărilor italianului din Lucca și partitura a pus în valoare, încă o dată, resursele interpretative ale unui instrumentist de mare rafinement.

Care rafinement a putut fi constatat, dacă mai era nevoie, și în lucrarea de bis -

„Cîntecul păsărilor” de Pablo Casals - o frumoasă, poetică și pătimașă rostire a

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Sînt ani, mulți ani, de cînd nu am mai deschis „Povestea vorbeii” de Anton Pann, autor care nu mai este nici măcar pomenit în manualele școlare, deși opera sa este una în care sînt stigmatizate toate relele comise perpetuu de ființa umană, de la zămislirea ei de Dumnezeu și pînă în zilele noastre, zile de început de secol XXI, care, știți zicerea ilustrului francez, „va fi religios sau nu va fi deloc”.

Cel care mi-a oferit motivul să-mi amintesc de opera enciclopedicului cărturar din prima jumătate a secolului al XVIII-lea este Cezar Țucu, poetul care a publicat recent a șaptea sa carte-ALTE SCRISORI ȘI BLESTEME (Editura „Universitas XXI”, Iași, 2005), o continuare, bănuie, a celei publicate în 1999, „Blestemele și scrisorile Creatorului”. Bănuiala mea se întemeiază pe faptul că cele 57 de „blesteme” din prima parte a cărții de acum sînt numerotate de la nr. 51, iar

Note de lector: „BLESTEME” ȘI „SCRISORI” DESCHISE

„scrisorile”, din partea a doua, în nr. de 15, de la 37.

Primul gînd de alăturare a poeziei lui Cezar Țucu de aceea a lui Anton Pann s-a născut cu cîțiva ani în urmă, cînd, citind unele „blesteme” și „scrisori”, publicate în revistele „La Tazlău” și „Apostolul”, mi-a atras atenția tematica abordată de scriitorul de la Tazlău, dar, mai ales, forma, muzicalitatea și tonul sugubăt, altfel spus, acel ceva din aerul parfumat, atît cît trebuie, al „Culegerii de proverburile sau Povestea vorbeii”.

Acum, cînd am în față un volum întreg, constat că nu m-am înșelat în ceea ce privește alăturarea făcută, dar trebuie să adaug imediat că poezia lui Cezar Țucu nu este o pasișare a creației antonpannești, ci are nota ei de originalitate și forță, trădînd o sensibili-

tate rafinată ce răzbate chiar și prin masca de hîtru pe care o afișează poetul.

Versurile din această carte, cu parfumul lor de poezie „în dulcele stil clasic părăsit”, după cum îi place poetului să-și eticheteze creația, sînt dominate de o nostalgie născută din regretul pentru trecerea anilor și apropierea de senectute, în „blestemele” despre iubire, dar și în două „scrisori” adresate „mămăicăi” și „tătăicăi”.

În cartea aceasta, descoperim cîteva linii tematice dominante ale poeziei lui Cezar Țucu. În primul rînd, IUBIREA, prezentă de la primul „blestem”, se pare, foarte prețuit de autor, dacă avem în vedere că I-a reprodus pe ultima copertă, pînă la blestemul cu nr. 60, în care descoperim un portret absolut inedit al iubitei. Apoi, DIVINI-

TATEA este problema care îl preocupă insistent și serios pe poet. Acesta nu pendulează argehizan între „credință și tăgadă”, ci numai își exprimă unele nedumeriri cu privire la neintervenția acestuia, reproșîndu-i cu ironia fină care-l caracterizează: „Cum ai făcut Tu, Doamne, lumea asta/ De-a ieșit pe dos în toate cele?” Mai mult, chiar și atunci cînd recunoaște că religia sa este poezia, nu pregetă să solicite ajutorul Creatorului Suprem: „Și pune muza să mă urmărească/ Cum n-a făcut-o, poate, niciodată/ Ca, în sfîrșit, pe lume să se nască/ Întîiul mare vers adevărat”, deoarece consideră că tot poezia este cea care îl ajută să depășească stările de nostalgie, de angoasă chiar („... în sclavia/ Cu greu imaginată și de unde mă poate scoate numai poezia”), singura ce-i poate alina suferința: „Și, totuși, un blestem încă există./ Echivalentul Odeii bucuriei/ Interpretat de unica solistă: Olimpica zeiță-a poeziei”.

Constantin TOMȘA
(Continuare în numărul viitor)

VACANȚE MUZICALE LA PIATRA NEAMȚ

Unei miniaturi orchestrate, de o mare finețe și simțire. Aidoma dedicației pe care maestrul Alexandru Moroșanu a găsit de cuvânt s-o ofere „celor care s-au învrednicit să facă să viețuiască acest festival; oameni care au fost, care sînt încă, și-i rugăm să mai fie.”

Compusă în toamna anului 1783, în numai cele patru zile ale unei peregrinări prin Linz, pentru Asociația muzicală a orașului, Simfonia nr. 36, în do major, K.V. 425, a fost scrisă în ecurile încă nestinse ale Simfoniei „Haffner”, cîntată în primăvara aceluiași an la Viena.

Orchestra de cameră Radio s-a dovedit a fi, așa cum era de așteptat de altfel, un ansamblu al cărui principal atu este sonoritatea. Rezultat al unui îndelungat exercițiu în studiourile de înregistrări, sunetul compact, consistent și precis, în ciuda unor mici desincronizări ale suflătorilor, cu o bună diferențiere timbrală a partidelor și cu o pregnantă definire a planurilor dinamice, a creat un teritoriu sonor de cea mai bună calitate.

Maestrul Cristian Brăncuși, un șef de orchestră care își reprimă spectaculozitatea ieftină a mișcării, a condus echilibrat și precis, păstrînd însă nealterate grația și elocința mozartiană.

EXERCITIUL GRATITUDINII

Medalionul de artist al acestei ediții a fost dedicat unui artist afirmat pe alte

meleaguri, dar care nu și-a uitat nici o clipă obârșile la care gîndește tot mai serios să se reîntoarcă. Pentru că în ultimii ani, Iulian Arcadi Trofin a fost tot mai pregnant implicat în dimensiunile vieții culturale și muzicale nemțene, contribuind, cu generozitate și cu toate harurile cu care a fost înzestrat, la împlinirea acesteia.

Medalionul de artist de miercuri seară a reușit, printr-o judicioasă concepție, să reliefeze profilul muzicianului în dimensiuni

nile pe care el însuși le revendică și care îl definesc; acelea de pianist, compozitor și profesor.

Minunații săi elevi, foarte tinerii pianisti pietreni Daniel Ciobanu și Andrei Gologan, într-o evoluție de excepție, impresionantă și, pe alocuri, uimitoare, discipolul italian Marco Mussini, violonista Roxana Gătan, tenorul Tudor Florența și baritonul Mihail Frunză, precum și inimoșii coriști ai Operei Naționale din Iași, au reconstituit gradat și elocvent un tărîm componistic inedit pentru cei mai mulți dintre noi.

Calitatea prezentării asigurată de Vasilica Stoiciu-Frunză, consultant artistic al Operei Naționale din Iași, a rezultat tocmai din modul inteligent de abordare a discursului care, evitînd ostentatia a păstrat, totuși, nivelul unei abordări superioare.

„HAPPY NEW MIND”

Socotim inițiativa organizatorilor „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț” de a rezerva o seară muzicii contemporane ca fiind fericită și de mare importanță pentru deschiderea de care are nevoie spiritul celui preocupat de raportarea perpetuă la noutățile culturale și muzicale.

Discursul argumentativ al maestrului Fred Popovici, impresionant prin coerență și erudicie, a constituit prin el însuși o demonstrație spectaculoasă de elocință și suplețe lingvistică, ornată cu dese trimiteri - din care mare parte în original - în vastitatea spațiului cultural.

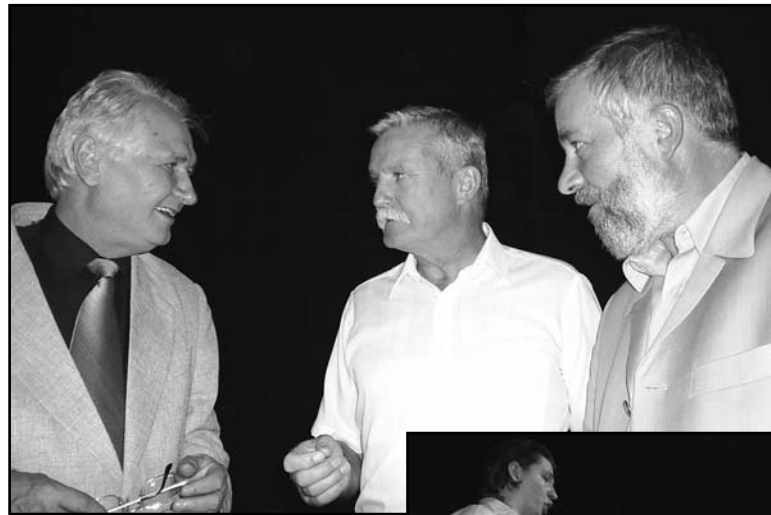
Demonstrația sonoră a fost posibilă grație aportului Cvartetului „Florilegium” din București, ai cărui membri - Marius Lăcraru, Mălina Dandara, Ladislau Csendes și Anca Vartolomei - au demonstrat că în transpunerea sonoră corespunzătoare a lucrărilor experimentale, este nevoie atât de o tehnică bine înșușită cît și de virtuțile unui instrumentist de clasă. Pe lîngă, bineînțeles, afinitatea și deschiderea către acest fel de exprimare sonoră.

Ca să ilustreze convingător întreaga teorie, programul a fost îmbogățit cu o lucrare a compozitorului Liviu Dănceanu, „Dans de dans”, destul de clară și permeabilă în raport cu ceea ce avea să urmeze. Pentru că folosirea limbajelor formale, propuse de Aurel Stroe încă de la sfîrșitul deceniului șapte al veacului trecut și aplicate riguros în Cvartetul compus în 1972, constînd în descoperirea unei anumite ordini reducibile la o formulă, nu stîrnesc întotdeauna entuziasmul unui public copleșit - conform demonstrației propuse de amfitrion - de „aluvioniile” și prefurmările citorva secole de muzică strict tonală.

În Quatuor a cordes pour minuit, compozitorul Octavian Nemesu construiește, concretizată mai ales în ultima parte, o

riului universal și românesc.

În timp ce proaspătul absolvent al Academiei de Muzică, Teatru și Arte

adevărată filosofie a tăcerii, refuzînd, așa cum bine s-a spus, orice retorică specifică muzicii clasice și violentînd prin aceasta obiceiurile noastre despre muzică.

Ca pentru a justifica apetenta pentru virtuțile noului limbaj - care, între noi fie vorba nu e nou deloc, de vreme ce era experimentat cu osîrdie încă din anii '50 - '60 - Fred Popovici a propus și o lucrare de a sa: Cvartet de coarde nr. 3, cu sunete asistate de calculator. Persuasiunea sunetului electronic, folosit cu parcimonie, a „asistat” procesul de deconstrucție a ultimului cvartet beethovenian, op. 135 în Fa major, pornînd, practic, de la nimic și construind o nouă lucrare.

Așa cum, printr-o inspirată, subtilă și de „bon gout” parafrază propusă în exordiu, compozitorul, biziindu-se pe sonoritatea aproape identică - de mare efect pentru cei care nu s-au născut în insulă - transforma tradiționalul „Happy new Year” în „Happy new Ear” și, mergînd mai departe, în „Happy new Mind”.

Oricum, pînă le vor crește noi urechi, pot să pariez că pe unii o să-i cam doară capul; sau mintea.

ULTIMUL ACT

Sîmbătă seară, în sala Teatrului Tineretului din Piatra Neamț s-a consumat ultimul act al Festivalului muzical din cadrul celei de a XXXIV-a ediții a „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț”.

Evenimentul final a fost rezervat celor zece participanți la cursul de măiestrie interpretativă - canto, condus de-a lungul a două săptămîni de lucru de maestrul Ludovic Spiess.

Într-un cadru scenografic care a încercat să sugereze atmosfera rafinată a operei, vegheați îndeaproape de maestrul lor care, de altfel, a asigurat și prezentarea, tinerii interpreți din București, Iași, Timișoara, Republica Moldova și Lituania au oferit un amplu expozeu liric cuprinzînd pagini consacrate ale reperto-

Soprana Cătălina Chelaru pare construită după datele bel-canto-ului de modă veche, cu exploatarea vocalelor în tremolo și crisparea lor în emisia semivocalică, în timp ce Victoria Golovco reprezintă o altă școală și lucrul acesta este evident. Chiar dacă este destul de reticentă și încărcată de oarece complexe, sunetul plin, rotund și pregnant o caracterizează ca o soprană dramatică în devenire.

Aceeași reticentă îi este proprie și lituaniei Egle Chișiu, care, din păcate, nu a convins. Aria bijuteriilor i-a pricinuit mici probleme de intonație și altele, mai mari, de limbă franceză.

Dacă ar fi mai puțin neglijent în emisie și ar controla mai riguros toate dimensiunile sonorității, baritonul Bogdan Zaharia ar putea face impresie.

Pătimașă, plină de temperament,

Plastice din Chișinău, baritonul Valeriu Caradja, cu un glas impostat, puternic și viguros, s-a dovedit a fi o voce de perspectivă, tenorul Vitali Todirașcu pare sortit, cel mult, genului cameral. Nicolae Bantea este un tenor fără o profunzime sonoră deosebită, cu o voce tăioasă, cam fără carne. Tenorul Daniel Zah a cîntat mult - Enescu, Verdi, Rossini - dar, din păcate, nu a convins. Și ca să demonstreze că la capitolul tenori nu stăm tocmai grozav, cei trei au cîntat împreună, nesin-

expresivă, cu o sonoritate aparte de-a lungul unei întinderi de invidiat pentru o mezzosoprană, Ramona Zaharia mai are și atu-ul unei disponibilități actoricești care, negreșit, îi va înlesni accesul spre rolurile consacrate ale genului.

Revelația serii a constituit-o evoluția baritonului Vasile Chișiu, cel mai aplaudat protagonist. De altfel, faptul că Vasile Chișiu are o mai mare experiență decît ceilalți și, în plus, și-a făcut rodajul pe scena Operei Naționale din București, se vede; și se aude.

Accompaniamentul celor zece soliști a fost asigurat exemplar de către Ioana Maxim, prim-corepetitor la Opera Națională din București și de Mihaela Spiridon, lector univ. la Colegiul Universitar de Muzică din Piatra Neamț.

Regia, concepută de Cristina Cotescu, de la Opera Națională din București, a fost discretă dar eficientă, ajutînd, în mai multe rînduri, la sporierea puterii de persuasiune a muzicii.

Și astfel, în această vară ploioasă și capricioasă s-a consemnat încă o filă din istoria „Vacanțelor Muzicale la Piatra Neamț”. La anul, ediția cu numărul XXXV va avea, probabil, o semnificație aparte. Pe care va trebui să o onorăm cum se cuvine.

Ioan AMIRONOAI

cronizați, prîpîit și îndoielnic, celebra „O, sole miol”.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

CEI MAI MICI DINTRE CEI MARI

O operație simplă arată că aproximativ 3 % din cele peste 630 de reviste care au participat la etapa finală a Concursului Național de reviste școlare au obținut titlul de laureat. Procentul acesta demonstrează că e greu să te afli printre „cei mari”. Cu atît mai mult cu cît „cei mari” sunt în majoritate elevi de liceu și nu gîgălici de gimnaziu.

Pentru că au ocupat locul I pe țară cu revista gîndită și realizată de ei,

elevii - redactorii ai 20 de publicații nominalizate au fost invitați la Tabăra Națională de jurnalism care s-a desfășurat la Muncel, Județul Iași, în perioada 26 iunie - 2 iulie, 2005. Echipele au fost alcătuite din cîte doi membri. Majoritatea elevilor reprezenta licee și colegii, iar un număr foarte mic a provenit din școli gimnaziale.

Printre acestea se numără și două publicații din județul Neamț, este vorba de: GENERAȚIA 9 de la Școala Nr. 2 și LUMINĂ LINĂ de la Seminarul Teologic „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, ambele din Piatra- Neamț. Cele două reviste nu sunt la prima performanță de acest gen, ele figurînd printre laureați și la ediția anterioară.

Programul jurnaliștilor în devenire a fost unul diversificat. S-au realizat excursii la mănăstiri, vizite în municipiul Iași, întâlniri cu ziaristi, dezbateri, concursuri și, desigur, au fost decernate diplomele de laureat pentru cele 20 de reviste nominalizate.

Cei mai mici dintre „cei mari” au fost reprezentanții Școlii Nr.2 din orașul nostru. Colectivul redacțional al publicației din această unitate a suferit o recentă „primenire” din cauze obiective.

Majoritatea redactorilor, elevi în clasa a VIII a, „au îmbătrînit”, au devenit liceeni, au părăsit școala și locul lor a fost luat de cei „mai tineri”, adică de

absolvenții clasei a V a. Așa se explică faptul că elevele DIANA IANCU și DGEȘICA MASLICOV au alcătuit „noua” delegație a revistei GENERAȚIA..... 9. Trecute de cîteva săptămîni în clasa a VI a ele au fost pentru prima dată într-o tabără și sunt

nerăbdătoare să prezinte în paginile următorului număr al revistei impresiile adunate conștiincios în carnețelele de reporter.

Premiante la încheierea clasei a V-a, fetele și-au dat cuvîntul lor „de jurnalist” că la anul se vor afla din nou printre „cei mari”, adică printre laureați. De altfel, publicația din al cărui colectiv redacțional fac parte se află la al treilea premiu I obținut în acest an școlar la diverse competiții de profil.

Cele mai mici participante au fost numai ochi și urechi la discuțiile purtate de colegii din licee cu vechi tradiții în domeniul publicațiilor școlare și sunt convinse că pot deveni ziariste de excepție. Prestigiul revistei le obligă să fie la înălțimea „bătrînilor” redactori.

Prof. Monica S. CRISTEA

COMPORTAMENT, DEVIANȚĂ ȘI MASS-MEDIA (2)

(Urmare din numărul trecut)

Programul evaluativ California arată apoi o relație inversă între "cantitatea" vizionării TV și achiziția de cunoștințe (randamentul școlar), mai ales când timpul petrecut la televizor depășește 6 ore pe zi (Chomstock 1991) și mai ales în familiile cu nivel economic redus. Potsman (1985) a afirmat astfel că curriculum-ul școlar e direct influențat de curriculum-ul TV, consecutiv descreșterii nevoii de efort care duce la pasivitate. De aici, deseori, nevoia de a perfecta în școală curiozitatea stîrmită de TV. Se atribuie astfel școlii sarcina de a atenua violența ca și stereotipia TV care influențează un copil normal și cu atât mai mult unul deviant sau subliminal (Nickerson 1995).

În concluzia acestor studii se reține că excesul TV interferează negativ cu achizițiile școlare, deoarece, cantitatea de efort mental investit în TV este mai mică decît cea investită în școală.

În ceea ce privește emoțiile și comportamentul s-a constatat că

TV crește agresivitatea și scade comportamentul prosocial (Doonerstein 1994) consecutiv provocării și frustrării, mai ales la copii și mai ales pe termen scurt, dar chiar și pe termen lung (Wood 1991). Rosengren în Suedia a arătat că TV favorizează socializarea negativă în raport direct de nivelul IQ, studiu confirmat și în Polonia, Olanda, Israel sau Australia. TV dezinhăibă deci pulsivitatea (răspunsurile agresive (gadow 1992) și produce un efect de contagiune comportamentală consecutivă. Mai mult ea dezvoltă stereotipurile comportamentale (Cheney 1993), ocupaționale (Donnerstein 1994), vestimentare (Liebert 1998), sexuale (Gunter 1996) etc, încît, corelația dintre TV și comportamentul maladadaptiv social este de necontestat. Efectul se datorează percepției inadecvate a realității, consecutiv dificultății de a distinge între fantastic și real (Spafkin 1990). Sub aspect comportamental, copiii din familii dezorganizate percep violența ca o cale realistă de soluționare a problemelor de viață, ceea ce duce la un comportament învățat și modelat prin imitație (Bandura 1967). TV dezvoltă imitația și trecerea la acte ce devin voluntare, ca adevărate modele de comportament, astfel că, imaginile văzute, mai ales la copii, le formează sensibilitatea și

spiritul într-o anumită direcție nocivă. TV interferează deci cu procesele de socializare pozitivă sau negativă pe termen scurt și lung, subiecții, mai ales copiii, însușindu-și credința și valorile propagade de TV ca fiind unica sursă de informație (Gerbner 1984), fapt ce face ca perceperea realității prin TV să nu fie identică cu perceperea vieții reale. TV omogenizează deci comportamentele și cultivă puncte de vedere comune, ca și pattern-uri comportamentale identice de grup (Gerbner 1986), ea fiind considerată mai realistă decît viața. Aceleași efecte de dezinhibiție comportamentală le produc și tehnologiile video games (Funk 1996) ca și computerul și Internet-ul ce duce la manipularea informației și suplerea memoriei, prin informațiile oferite, toate întorcîndu-se împotriva vieții reale (Floyd 1996). Acest fapt este paroxistic accentuat, mai ales pentru vizionările pornografice și violente ce realizează o comunicare fără participare (Morris 1996) și fără înțelegerea mesajelor morale a unor atari scene, chiar dacă ele le-ar conține. Deci mass-media are un efect mare asupra unui mic procentaj de oameni și un efect mic asupra unui mare procentaj de oameni (Liebert). Efectul principal este de imitare

(mai ales la copii) și de dezinhibare (informînd despre tehnicile de violență și mobilizînd pentru cunoașterea lor). Mulți oameni predispuși la violență își însușesc scenariile oferite, pentru că, mass-media produce o desensibilizare emoțională, reduce empatia și produce frecvent o stare de catarzis. Astfel, violența, chiar înnăscută sau ontogenetic cîștigată (prin socializare negativă sau prin provocarea de evenimente specifice) poate fi defulată prin vizionarea scenelor de violență (teza veche a lui Aristotel), prin consumarea violenței la nivel imaginar (teza lui Freud) sau prin angajarea în "agresiuni" fără consecințe sociale cum ar fi sportul (teza veche a lui Platon).

Dar multiple alte variabile accentuează efectele TV: modul parental agresiv, nivelul de maturitate cognitivă și socială, neînțelegerea consecințelor scenelor vizionate, IQ, sexul, predispozițiile agresive native, vîrsta, cantitatea scenelor, atitudinea adulților față de scenele de violență etc. (Weigman 1992, Paik 1994, Dorr 1996, Messaris 1986, Eron 1986, Lynn 1986, Slaby 1994).

Prof. Gheorghe SCRIPCARU

Întîlnire de promoție PUNE-I DOI LU' COSTICĂ!

Promoția 1955 a Liceului "Petru Rareș" a răspuns "Prezent!" Cînd anume? Pe 15 iulie a.c. Cum arătau puștaniul cu păr grizonat și ochelari cu multe dioptrii la întîlnirea de 50 de ani? Cam decumpaniți. Copleșiți de emoții deși n-au lacrimat. Dovezi? "Ce faci Corneliu? Nu sînt Florin, sînt Mitruț. Asta-i bună, dar nici eu nu sînt Florin, sînt Octavian". E clar? Anii au trecut. Scleroza, roza a lucrat cu osîrdie. Murim cîte puțin în fiecare zi.

Fără să vrea, promoția 1955 a prins: ultima conflagrație mondială, foametea, stabilizarea, invazia rușilor, dezvelirea statuii gloriosului soldat sovietic din fața TT-ului. Atenție, atunci cînd centrul țîrgului era pavat cu piatră cubică. A plîns cu lacrimi de crocodil la moartea lui Stalin deși dușmanii comunizării șopteau: "bine că l-a luat dracu' și pe tar-toru' asta!" Considerat pîrintele tuturor copiilor, inclusiv al puștanilor de la "Petru Rareș", pe care îi durea în cot de Iosif Vissarionovici-tătucul popoarelor.

Promoția noastră, musai "de aur", formată din trei clase strașnice de băieți- A, B, C- a primit diploma de maturitate, pașaportul pentru viață, de la dascăli de excepție. Nume mari: Aurel Rotundu, Constantin Borș, Geta Pralea, Valerian Ceaușu, Elena Pleșa... "Tante Pleșa", cum îi spuneam noi, pentru sufletul dumneaei mare, de mamă adevărată. Domnul profesor Rotundu a slujit cu credință istoria. Nu avea rival în materie. Ținea lecții de vis. Culmea, folosea numai tabla, crida și harta. Toți îl urmăream cu gurile căscate. Ne trezeam din extaz, cînd suna de ieșire. Pînă și loaza clasei pleca acasă la mamă-sa cu lecția învățată. Destept. Deviza

magistrului? "Istoria, dragilor, este sufletul nostru, al românilor!" Așa era pe atunci.

Matematicianul C. Borș venea la ore fără catalog. Cu minile la spate, în pas domol. Notele i le trecea seful clasei pe un petec de hîrtie. La "C" acest serviciu era făcut de fiul său- Dan, actualmente universitar. După ce eram scoși la ecranul negru și frecați bine- bine,, cădea sentința. Ca o ghilotină. "Pune-i doi lu' Costică!". În mintea ilustrului pedagog, toți deveneam Costică. Era vremea cînd limba rusă se învăța cîntînd și notele se puneau de la 1 la 5. Școala sovietică era cea mai avansată din lume. Cu 1 și 2 miroseai a repetent, cu 3 treceai ca gîsca pe apă, 4 și 5 erau pentru barosani, pentru elitele clasei.

Cu Doamna profesoară Geta Pralea nu te jucai. Era tranșantă. "Dacă nu înveți românește, nu termini școala! Nu citești, nu stii!" Cînd mă uit la televizor și ascult parlamentarii noștri, mă umflă rîsul. Mă întreb cine i-a promovat, unde și cînd. Păi Doamna mea de română i-ar fi lăsat pe toți repetenti dacă învățau cu ea. Ar fi făcut un mare bine țării.

Din păcate, la întîlnirea de promoție au absentat cum mulți dintre noi. I-a chemat Dumnezeu la El. Fie-le țărîna ușoară! Au plecat: Dr. Corneliu Iacob, ing. Victor Iacob, col. Puiu Mironescu, Costel Topliceanu... Asta nu înseamnă că promoția a capitulat. Trăiește prin nume sonore de doctori, profesori, ziariști. Nu dăm exemple ca să nu uităm pe cineva. "Nimeni nu îmbătrînește frumos dacă nu este înconjurat de recunoștința și stima contemporanilor", scria cîndva Tudor Vianu. Avea dreptate?

Dumitru RUSU

I. Cîntă Cîntează!

In momentul în care scriu aceste rînduri n-am cum să știu și nimeni nu știe exact, dacă scenariul alegerilor anticipate se va materializa, sau va fi o altă cacealma politică; oricum eu tot doresc să-i fac o invitație domnului Ministru al Sănătății Publice - Mircea Cîntează.

Acest domn, care critica virulent, cu argumente de nedemontat, PSD-ul în ultimii 3-4- ani, odată ajuns ministru, prin votul celor ca mine, care iar au avut curajul să creadă că schimbarea va duce la „Să trăim (mai) bine!”, a fost lovit brusc de o amnezie soră cu anemia și repetă în neștire același răspuns la întrebări diferite: N' am !".

Mă gîndesc cu îngrijorare dacă nu cumva o fi adevărat, așa cum s-aude, că ar exista un plan sadic, mai tare ca războiul de „curățare” a poporului român, la care guvernantii trecuți și actuali sunt și ei părtași: cei tineri trăiesc drama lipsei de motivație și de perspectivă, maturii fug pe capete la prășit de căpșuni în Spania, în timp ce pămîntul părinților lor rămîne pârloagă, iar bătrînii pensionari ni se sting fără lumînare, călcați unii de alții în picioare, la cozile absurde ale farmaciilor care, după o viață de muncă, îi tratează cu aroganță și dispreț.

Domnul nostru ministru nu e de zărit acum la nici un post de televiziune ca să explice, din minim bun simț, CE E DE FĂCUT ca să ... trăim... măcar, așa ca mă văd nevoită să-l invit cu respect să se interneze, ca simplu cetățean, la secția de cardiologie a oricărui spital, să-și ia medicamentele compensate, pe data de întăi a fiecărei luni, și apoi să cînte (dacă mai poate)!

“DE RÎSUL CURCILOR”

II. Cea mai bună facultate - HiiiiIDRO!

Așa cîntau la chefurii colegii din „Tudor Vladimirescu” prin cămine, pe cînd eram eu studentă în Iași.

Unde sunteți fraților , că erați cu sutele acum două decenii, cînd v-a școlarizat Ceaușcă să ne fiți de folos, iată, acum, cînd ni-i țara sub ape?

Ce face primul hidrotehnist al țării, Bunicuța păpată pe-o măsă de lupul prostănac? Apare tuns, ras și frizat pe televizor, în conferință de presă, să-i explice lui Băsescu ce trebuie să facă el

ca președinte.

Da mata' ce-ai făcut în 15 ani (minus 4), îmi vine sincer să-l întreb prin ecran, de ai uitat cu desăvîrșire de regularizarea sistemului hidrotehnic național, de n-ai investit în poduri și șosele și n-ai verificat rezistența barajelor socialiste nereabilitate ale patriei? Știi! Ai păstorit o hoardă de mafioți, care fac azi cozi la Parchet, așa cum făceau pînă mai ieri cozi la depunerile de valută - forte, în contururile personale din Elveția.

Un amic deștept îmi spunea că teoriștii internaționali nu ne vor ataca prea curînd , din simplul motiv că știu pînă și ei că pe noi ne poate scoate din circuit o bombă cu zăpadă iarna și o ploaie torențială vara, că veșnic ne prinde sfînta natură mult prea nepregătiți.

Domnule Președinte al României, atât de proaspăt ales de popor, nu vreiți dumneavoastră să vă chemați la ordin toți specialiștii care-au mai rămas în această țară, pe care o conduceți ca pe un vapor care ia apă, să-i anunțați civilizat că-i stare de necesitate?

Sau îngăduiți cu deplină înțelegere, pe care o vom interpreta ca pe o jalnică formă de capitulare, că singura comandă pe care clasa politică a anului 2005 o respectă este:

„PE LOC REPAUS !, ”

VIESPEA DIDA

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - *director general*, Iosif COVASAN - *director economic*, Constantin TOMȘA - *director executiv*, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mirocea ZAHARIA - *redactor șef*, Ștefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*, Dumitrița VASILCA, Dan AGRIGOROE, Niculina NIȚĂ, Steluța ALEXANDRU, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Constantin TIMOFTE (Subredacția Țîrgu Neamț), Carmen DASCĂLU (*secretar*).

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVAȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str.
Petru Rareș nr. 24, tel/fax:
22.53.32, Piatra Neamț

Prețul: 10.000 lei